REDAKCJA
i ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 36
Telefony redakcji: 550-a3; 585-10; — Telefon administracji 585-10; — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz od 9—18, w soboty od 9—15

Dziś 8 stron

Cena 3 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Rok 56 | Kraków, 25 lipca 1947 r. | Nr. 201

USA przygotowują się do przejęcia Suezu z rąk brytyjskich

KAIR (SAP). Misja Wojskowa USA przy udziale oficerów egipskich, którzy niedawno odbyli przeszkolenie zagranicą, przeprowadziła reorganizację armii egipskiej.

Min. obrony narodowej przedłożył ten plan najbliższemu posiedzeniu Rady Ministrów.

Do chwili obecnej na podstawie traktatu przymierza anglo egipskiego jedynie misja brytyjska miała prawo ćwiczenia armii egipskiej.

Mołotow:

TRAKTAT Z JAPONIĄ wspólną sprawą 4 mocarstw

Nota ZSRR do USA

MOSKWA. (PAP). Agencja TASS donosi, że w dniu 11 lipca ambasador Stanów Zjednoczonych w ZSRR

Mołotow

wręczył ministrowi Mołotowi notę, zawiadamiającą, że rząd Stanów Zjednoczonych zamierza w dniu 19 sierpnia br. zwołać konferencję 11 państw w celu opracowania traktatu pokojowego z Japonią i w związku z tym prosi, by rząd radziecki wypowiedział się w tej kwestii.

W dniu 22 lipca rząd radziecki przesłał odpowiedź, w której stwierdza, że rząd Stanów Zjednoczonych rozpoczął przygotowania do konferencji, na podstawie jednostronnej decyzji i bez naradzenia się z rządami Związku Radzieckiego., Chin lub Wielkiej Brytanii.

Ustalono w grudniu 1945 r. w Moskwie, że wszystkie 4 mocarstwa będą uczestniczyły w radzie sojuszniczej dla Japonii, że komisja do spraw Dalekiego Wschodu w Waszyngtonie będzie podejmowała decyzję z udziałem przedstawicieli 4 mocarstw.

Ze względu na powyższe okoliczności, rząd radziecki nie może zgodzić się na zwołanie konferencji dla opracowania traktatu pokojowego z Japonią, w sprawie której rząd Stanów Zjednoczonych powziął jednostronną decyzję.

W związku z powyższym, rząd radziecki uważa za konieczne, aby kwestię zwołania konferencji w celu opracowania traktatu pokojowego z Japonią rozpatrzyła uprzednio rada ministrów spraw zagranicznych złożona z przedstawicieli 4 mocarstw.

Holendrzy chcą przekupić opinię światową towarami zrabowanymi w Indonezji

BATAWIA (SAP) Dyrektor gospodarczy holenderskich Indyj wschodnich dr J. E. van Hoogstraten oświadczył we czwartek w rozmowie z dziennikarzami że w najbliższym czasie zaczną napływać na rynki światowe surowce magazynowane w ciągu niemal dwu lat w republice indonezyjskiej.

Wielkie ilości kauczuku, kawy, chininy, i innych surowców zostały zagarnięte przez wojska holenderskie po ataku w Indonezji. Gen. Simon Spor, holenderski dowódca Indonezji mówił poprzednio, że przy zajęciu kluczowego portu na północnym wybrzeżu Jawy miasta Cheribon — znaleziono 30.000 ton kauczuku. W Probolingo wielkie magazyny kauczuku i cukru są nietknięte

Hoogsraten informował dziennikarza, że znaczna ilość okrętów gotowa jest do przewożenia tych towarów — Projektowane jest stworzenie holenderskiej kompanii eksportowej celem rozpoczęcia natychmiastowego eksportu produktów potrzebnych zagranicą. „Podział dochodów i regulowanie wszelkich kwestyj prawnych zostanie załatwione po dokonaniu eksportu — mówił Hoogstraten — jest bowiem sprawą palącą, aby surowce te dostały się na wygłodzone rynki światowe".

BATAWIA (SAP). Radio Djokjakarta ogłasza, że republikanie odzyskali część Medanu w północnej Sumatrze. Samoloty holenderskie zrzuciły we środę 14 bomb na siedzibę administracji republikańskiej w Siantar na Sumatrze.

Antara komunikuje że republikanie odbili Lawang — 20 km. na północ od Malang.

MOSKWA — Agencja TASS donosi z Hagi: — wielkie tłumy zbierają się [illegible] protestując przeciwko wojnie w Indonezji.

Ze względu na rozpoczęcie działań wojennych ferie letnie parlamentu zostały przerwane.

Faszyści greccy mordują rodziny powstańców

MOSKWA — Agencja TASS. donosi z Aten, że oddział powstańców w liczbie 300 lub 400 ludzi zaatakował miasto Nigrita.

Po 2 godzinnej walce powstańcy zajęli wschodnie przedmieście lecz wycofali się o świcie. — Po wycofaniu się powstańców, greckie oddz. faszyst. urządziły masakrę rodzin miejscowych przywódców i demokratów, przebywających w więzieniu. Zamordowano kilkunastu starców, kobiet i dzieci.

ATENY. We środę dokonano egzekucji na trzech skazanych na śmierć w Kosani.

Ponadto sąd przysięgłych w Atenach skazał na śmierć 10 członków grupy specjalnej EAM.

Jeńcy austriaccy będą zwolnieni

WIEDEN Dziennik „Oesterreichische Volksstimme" donosi, iż rząd radziecki zamierza zwolnić jeszcze przed końcem roku bież. wszystkich jeńców austriackich, którzy przebywają w ZSRR.

Znamienny protest rządu holenderskiego

PRAGA — Rząd holenderski wniósł w tych dniach protest przeciwko wyświetlaniu w ramach festiwalu młodzieży demokratycznej w Pradze — filmu pt „Indonezja woła"... Prasa czeska stwierdza, że rząd holenderski — pragnie w ten sposób uniemożliwić przedstawicielom młodzieży całego świata zapoznanie się z tragedią indonezyjczyków, walczących o swą wolność. Według ostatnich wiadomości, film ten pomimo protestu będzie wyświetlony.

Wielka Brytania przyjęła zaproszenie USA

LONDYN. (PAP) Podano urzędowo do wiadomości, że rząd brytyjski zgodził się w zasadzie na przyjęcie udziału w konferencji angloamerykańskiej w Waszyngtonie w sprawach technicznych związanych ze zwiększeniem wydobycia węgla w Zagłębiu Ruhry. W tym celu uda się do Waszyngtonu delegacja brytyjska, składająca się z [illegible]

Żydzi nie wpuszczeni do Palestyny mogą lądować we Francji

PARYŻ — Rząd francuski na środowym posiedzeniu rozpatrywał sprawę dalszego losu 4500 nielegalnych imigrantów żydowskich, którzy po przychwyceniu ich statku przez okręty brytyjskie u wybrzeży Palestyny, wracają do Francji.

Zapadła decyzja, w myśl której, powracający Żydzi będą mogli wylądować we Francji o ile tego zechcą, jednakże władze francuskie nie będą ich do tego zmuszały.

W kołach paryskich zwracają uwagę, iż decyzja ta może spowodować trudności w wypadku gdyby Żydzi, którzy wracają obecnie do Francji odmówili w porcie francuskim zejścia na ląd, a władze brytyjskie zażądały od francuskich władz portowych, by zastosowały odpowiednie środki w celu opróżnienia statków.

Pismo Marshalla do Bidault

PARYŻ. Podano urzędowo do wiadomości, że sekretarz stanu Marshall przesłał ministrowi Bidault pismo, w którym zapewnia go, że Stany Zjednoczone nie podejmią akcji, zmierzającej do zwiększenia produkcji niemieckiej, zanim nie odbędą się na ten temat konsultacje z rządem francuskim.

„Dla zasięgnięcia języka" incydent na granicy bułgarsko-greckiej

LAKE SUCCES Delegat Bułgarii do ONZ przedłożył we środę na Radzie Bezpieczeństwa list wyjaśniający zajście na granicy grecko-bułgarskiej. Dnia 13 lipca br. 200 żołnierzy greckich wdarło się na terytorium Bułgarii i porwawszy jednego obywatela bułgarskiego wycofali się z powrotem do Grecji. List podkreśla, że porwany Bułgar był przesłuchany przez Greków, którzy chcieli otrzymać od niego potwierdzenie istnienia partyzantów greckich na terenie Bułgarii.

Stolica bije rekord
Najwyższa grzywna za spekulację

Warszawska delegatura Komisji Specjalnej skierowała do Biura Wykonawczego wniosek o ukaranie grzywną 3.000.000 zł właścicieli fabryki perfumeryjnej „Orosa" — Bałwierza i Juszczyka za skup olejków i surowców dla celów spekulacyjnych, pochodzących z przestępstwa i przemytu

Jeszcze 200 tysięcy rodzin chłopskich osiedli się na Ziemiach Odzyskanych

WARSZAWA. Do rozparcelowania na Ziemiach Odzyskanych pozostało jeszcze około 1 milion hektarów.

Przewiduje się, że po przeprowadzeniu prac związanych z przebudową ustroju rolnego liczba osiągniętych na gospodarstwach rodzin dojdzie do 600 tys. dotąd osiedlono tu ponad 400 tys rodzin chłopskich.

ECHA ŚWIĘTA ODRODZENIA

[illegible] przed Urzędem Wojewódzkim w Katowicach żołnierze składają przysięgę. Foto M. Kolkiewicz

Projekt nowej ustawy w USA

WASZYNGTON (SAP) — Deputowany partii republikańskiej Karl Mundt złożył we czwartek w izbie reprezentantów projekt ustawy mającej na celu zmuszenie do rejestracji — wszystkich członków partii komunistycznej oraz grup kierowanych przez komunistów.

Nowa taktyka USA

ma uspokoić wzburzoną opinię Europy

NOWY JORK — Ostatnie [illegible] padki w Waszyngtonie, w Londynie i Paryżu ocenia się w tutejszych kołach jako potwierdzenie faktu, iż różnice zdań między USA, Anglią i Francją w sprawie Niemiec są poważne.

Ambasador Bonnet w czasie ostatniej rozmowy z Marshallem miał zająć również zdecydowane stanowisko w sprawie odbudowy Niemiec, jak w demarche rządu francuskiego, złożonym podsekretarzowi Lovettowi w ubiegłym tygodniu.

Obserwatorzy polityczni podkreślają, że w związku z powyższym stanowiskiem Francji i [illegible] przemówieniami Bevina Stany Zjednoczone zastosowały, dla uspokojenia opinii europejskiej, nową taktykę, osłabiając propagandę [illegible] natychmiastowym rozwiązaniem sprawy zachodnich Niemiec w duchu ostatnich instrukcyj amerykańskich oraz zmniejszając nacisk w tym kierunku na Wielką Brytanię i Francję.

W [illegible] kołach waszyngtońskich zwraca się uwagę z jednej strony na pewną wstrzemięźliwość oświadczeń oficjalnych przedstawicieli Departamentu w sprawie odbudowy Niemiec Zachodnich, a z drugiej na rozpowszechnianie nieoficjalnych pogłosek, jakoby cały anglo-amerykański plan podniesienia produkcji przemysłowej w Niemczech miał być odroczony.

Jednakże pogłoski te nie mają żadnych realnych podstaw. We wszystkich trzech departamentach amerykańskich — Departamencie Stanu, wojny i handlu, czołowe stanowiska zajmują ludzie, którzy od szeregu lat byli rzecznikami obecnego kursu polityki Stanów Zjednoczonych wobec Niemiec i starannie go przygotowali. Nie ma żadnych danych — twierdzą w tych kołach — które by świadczyły, iż Stany Zjednoczone odstąpiły pod naciskiem Europy od swych celów w Niemczech. [illegible] że chodzi tu o [illegible] taktyki, by [illegible] państw Europy zachodniej i nie utrudniać prac komitetu, powołanego do życia na konferencji paryskiej.

Wybory na Węgrzech

31 sierpnia br.

Zgromadzenie Narodowe przyjęło we środę po południu w pierwszym i drugim czytaniu nową ustawę wyborczą. Po krótkiej debacie. Wybory mają się odbyć dn. 31 sierpnia.

Ustawa przewiduje, że kandydatami nie mogą być osoby, które były posłami partii popierających dyktaturę Horthy'ego.

Członkowie obecnie istniejących partyj [illegible] kandydować bez ograniczeń.

Sprawa przyjęcia Albanii do ONZ

LAKE SUCCESS — Komitet Przyjęć Rady Bezpieczeństwa [illegible] patrywał we czwartek kandydaturę Albanii do ONZ.

Delegat Krasilnikow podkreślił, że stanowisko Albanii podczas wojny i po wojnie w zupełności usprawiedliwia jego przyjęcie do ONZ. Ostateczne decyzja zapadnie w poniedziałek.

Japończycy walczą

przeciwko Indonezyjczykom

LONDYN — Radiostacja indonezyjska władz republikańskich donosi, że Holendrzy posługują się wojskami japońskimi w walkach na Sumatrze. Oddziały indonezyjskie wzięły do niewoli kilku żołnierzy japońskich w pobliżu portu Palenbang.

LONDYN — Agencja Reutera podała komunikat holenderski o walkach w Indonezji. Wschodnia Jawa: Po lądowaniu w Banjuwangi Pasir i Putih wojska holenderskie zajęły miasta: Probolingo, Lumadjang, Brdrian, Besung, Bendowoso, Dandeuwaingi. Od Butaz wojska posunęły się w kierunku zachodnim i doszły do Patul, Trawas, Wreles, Pendahan Bandil.

Sumatra: Zajęte miejscowości: Bindjai, Arthemia i cały obszar około miasta Padang.

Palembang, wojska holenderskie posunęły się o przeszło 100 [illegible] m. zajmując m. in. Prabumuli. Komunikat dodaje, że wojska napotykają jedynie na sporadyczny opór ze strony oddziałów indonezyjskich.

BATAWIA (SAP) — [illegible] Sumatrze w promieniu 80 km wokół Batawii.

„Wahadłowe" prace w przemyśle brytyjskim

LONDYN — Władze brytyjskie obawiają się powtórzenia się kryzysu węglowego z końcem bieżącego roku. W związku z tym przygotowuje rząd Labour Party szereg drastycznych zarządzeń zmierzających do uregulowania spożycia węgla.

Minister pracy Isachs zapowiedział [illegible] z dniem 1 października br. przymusowych „wahadłowych" godzin pracy w przemyśle brytyjskim. Rozporządzenie to ma na celu przesunięcie godzin pracy w przemyśle z przeciążonych zwykle okresów doby i wyrównanie ilości spożywanego węgla w ciągu całej doby. Oznacza to przymusową pracę nocną dla kilkunastu milionów robotników w ciągu najbliższej zimy.

„Byliśmy — przekonaliśmy się"

Gen. Gundarow o Polsce

MOSKWA — Przewodniczący Radzieckiego Komitetu Słowiańskiego generał Gundarow z okazji [illegible] moskiewskiego w audycji polskiej przemówienie, w którym powiedział m. in.:

„Podczas ostatniego naszego pobytu w Polsce widzieliśmy żyzne kwitnące pola i pracujących na nich z entuzjazmem ludzi. Zwiedziliśmy odbudowane fabryki i zakłady przemysłowe i zapoznaliśmy się ze wspaniałymi planami budownictwa na Ziemiach Odzyskanych. byliśmy obecni na sesji Sejmu Polskiego. Byliśmy również w Belwederze i rozmawialiśmy z człowiekiem, który rozumiem, wiarą w swe dzieło i wytrwałość ucieleśnia nową Polskę. Przekonaliśmy się, że Naród Polski pragnie współpracy w [illegible] sąsiadem — Związkiem Radzieckim i wszystkimi narodami słowiańskimi w interesach niepodległości narodów, pokoju i demokracji".

Zatonął statek

po wyładowaniu Żydów

JEROZOLIMA (SAP) — Statek brytyjski „Empire Lifeguard" — transportowiec, który przywiózł z Cypru 261 imigrantów żydowskich zatonął wkrótce po wyładowaniu imigrantów w porcie Haifa na skutek eksplozji we wnętrzu statku.

Podziękowanie

WARSZAWA (PAP) Z polecenia Obywatela Prezydenta, Kancelaria Cywilna Prezydenta Rzeczypospolitej wyraża podziękowanie partiom politycznym, organizacjom młodzieżowym, społecznym i wyznaniowym, instytucjom, jednostkom wojskowym i M. O. oraz tym wszystkim osobom, które tak licznie nadesłały bądź też złożyły osobiście w Belwederze życzenia z okazji imienin Obywatela Prezydenta.

Schwytanie morderców

w Burmie

LONDYN — Agencja Reutera donosi, że policja burmańska aresztowała zamachowców, którzy w ubiegłą sobotę zamordowali wicepremiera Burmy Aung Sana oraz 6 członków rządu.

Jeden z zamachowców usiłował zbiec i został zastrzelony.

Rewelacja Tafta

o pożyczce dla Anglii

WASZYNGTON — Senator Taft, przywódca republikanów, wygłosił przemówienie radiowe, w którym oświadczył, że Stany Zjednoczone winny przysyłać do Europy raczej maszyny i surowce niż żywność. W ubiegłym roku — powiedział Taft — pomoc amerykańska dla Europy przedstawiała wartość 4 miliardów dolarów.

Senator Taft ocenił krytycznie pożyczkę udzieloną dla Wielkiej Brytanii, określając ją, jako „błąd", gdyż Anglicy wyczerpali ją prawie w zupełności jedynie na zakupy żywności, filmów i tytoniu.

Pomnik Stalina

w Berlinie

BERLIN — W Berlinie wybudowany zostanie wielki pomnik [illegible] czci Stalina.

Do jego budowy zużyte będą płyty marmurowe z byłej kancelarii Rzeszy. Prace przygotowawcze powierzono już firmie Filip Holzmann.

Stanowisko ZSRR wobec traktatu z Japonią

MOSKWA — Radio moskiewskie podało, że rząd [illegible] uważa, iż sprawa zwołania konferencji dla omówienia traktatu pokojowego z Japonią nie powinna być zdecydowana jednostronnie przez rząd amerykański. Decyzja taka powinna była zapaść po uprzednich rozmowach z rządami chińskim, brytyjskim i radzieckim.

Poza tym sprawa ta powinna być omówiona na Radzie Ministrów Spraw Zagranicznych wielkich mocarstw.

„Spartak" zwycięzcą

MOSKWA. — Mecz między ostatecznymi współzawodnikami, drużynami „Spartaka" i „Torpedy" zakończył się zwycięstwem „Spartaka" w stosunku 2 do 0.

W ten [illegible] „Spartak" zdobył puchar ZSRR po raz czwarty.

Urlopy ministrów

WARSZAWA — Minister Pracy i Opieki Społecznej, tow. Kazimierz Rusinek, wyjeżdża na trzy tygodniowy urlop wypoczynkowy.

Zastępować go będzie dyrektor Departamentu Pracy Ministerstwa Opieki Społecznej, dr Henryk Altman.

Ministra Sprawiedliwości, tow. prof. Świątkowskiego będzie zastępował podsekr. stanu Chajn.

Również Minister Rolnictwa i Reform Rolnych — ob. Jan Dąb-Kocioł rozpoczął w dniu 23 bm. urlop wypoczynkowy.

„Optymistyczna" ocena

która zdumiewa Polaków

WARSZAWA. Komentator polityczny SAP pisze: „Komisja budżetowa amerykańskiej Izby reprezentantów, na wniosek departamentu stanu skreśliła pozycję 18 milionów dolarów przeznaczonych na [illegible] Polski po zakończeniu działalności UNRRA.

Min. Marshall na [illegible] konferencji prasowej [illegible] iż decyzja ta stanowi [illegible] sprawie Polski za [illegible] w konferencji paryskiej.

Departament stanu [illegible] raporcie płk. Harrisona, [illegible] amerykańskiego min. rolnictwa, który [illegible] stwierdzał, że sytuacja żywnościowa Polski jest tak dobra, że Polska w roku 1947 nie będzie potrzebowała amerykańskiej [illegible].

Trudno jest przyjąć te decyzje jej uzasadnienie bez najwyższego zdumienia. Przecież ten sam płk Harrison, który na czele amerykańskiej misji, bawił niedawno w Polsce, stwierdził że Polska potrzebuje pomocy zwłaszcza w zakresie ziarna siewnego, którego zapasy winny ulec raczej konsumcji i zostać wymienione na świeże ziarno co zapewniłoby prawidłowy wzrost przy [illegible] plonów.

Komisja Gospodarcza ONZ na [illegible] płk. Rowniej stwierdziła, iż deficyt żywnościowy Polski na rok bieżący stanowi wartość 139,9 milionów dolarów.

Te świadectwa kompetentnych zagranicznych czynników stoją w [illegible] sprzeczności z decyzją komisji budżetowej Izby reprezentantów.

Zresztą potrzeby Polski nie ograniczają się tylko do zboża. Wspomniana już misja płk. Harrisona [illegible] spalone i Polski w nawozy sztuczne, środki do tępienia szkodników polnych, środki lecznicze, żywność i odzież.

To wszystkie pozycje ulotnią gdzieś w głębinach tajemnych przy podejmowaniu uchwały przez amerykańską komisję.

Zdumienie polskiej opinii publicznej jest tym większe, że takie państwa jak Austria, Grecja, Japonia oraz zachodnie strefy okupacyjne Niemiec, którym pomoc przyznano, [illegible] zupełnie w skutek wojny w zakresie rolnictwa podczas gdy Polska prócz olbrzymich strat w miastach i przemyśle poniosła szkody w martwym i żywym inwentarzu wiejskim, w zapasach zboża, w bydle i trzodzie. Wszystko to zostało wywiezione przez okupanta niemieckiego lub zniszczone [illegible] działań wojennych.

Polska nie prosi o jałmużnę.

Polska jako wierny sojusznik uważa, że ma prawo do należnego udziału w skutkach [illegible] [illegible] mierzeńcow, którym wniosła olbrzymi udział wysiłku wojennego do [illegible] zwycięstwa.

[illegible] amb. Griffis niedawno mówił w Warszawie o ciepłych uczuciach jakie naród amerykański żywi wobec narodu polskiego. Chcemy wierzyć ale uważamy, że przyjaciół poznaje się nie po słowach, lecz po czynach. A przede wszystkim przyjaciel poznaje się w potrzebie.

Bomba w głównej kwaterze

zabiła 6 policjantów berlińskich

BERLIN — W dniu 23 lipca nastąpił silny wybuch w głównej kwaterze berlińskiej policji bezpieczeństwa. 6 policjantów zostało zabitych, a kilku innych odniosło obrażenia.

5 pokoi budynku, w którym się mieszczą biura policji zostało zniszczonych. W gruzach znaleziono walizkę, w której przypuszczalnie prawdopodobnie materiał wybuchowy.

300 letni żółw

wpadł do sieci

ESPOZENDO (SAP) — Na wybrzeżu niedaleko miasta Esposendo w północnej części Portugalii złapano olbrzymiego żółwia, który zdaniem rzeczoznawców liczy około trzystu lat.

Ciężkiego stworzenia dostał się wraz z rybami do sieci ciągniętej przez łódź rybacką.

Ma on 2 metry 15 cm długości, waży 450 kilo.

Jest to już czwarty z rzędu tego rodzaju sensacyjny połów na wybrzeżu Portugalii w ostatnich [illegible].

Słabe nerwy

amerykańskich pasażerów

PITTSBURG (SAP) We wtorek podczas gwałtownej burzy z ulewą piorun uderzył w dach naszego tramwaju wyrywając w nim dziurę i raniąc 18 osób. Wśród pasażerów wybuchła panika, której ofiarą padły dwie kobiety; zabitemu na miejscu. Spośród ofiar porażenia piorunem dwie osoby ciężko ranne.

Droga dobrobytu Czechosłowacji

Ostatnie wydarzenia międzynarodowe, jak umowy z Polską, odwołanie udziału w konferencji paryskiej, a wreszcie nowa umowa gospodarcza ze Związkiem Radzieckim, skoncentrowały uwagę opinii politycznej świata na [illegible]. O Czechosłowacji pełne były pierwsze strony największych dzienników światowych, o Czechosłowacji — rozbrajowały przez kilka dni największe radiostacje, których komentatorzy wylewali krokodyle łzy nad rzekomą „tragedią" narodu, należącego z racji jego historii, tradycji i rozwoju polityczno-gospodarczego do Zachodu. Aż dziw, skąd tyle troski o los państwa [illegible] słowackiego okazały te same koła międzynarodowe, które w dobie kryzysu monachijskiego beztrosko wyrzekły się swego sprzymierzeńca, wydając go na żer hitlerowskiej Rzeszy.

Krzyk i żale, które znalazły wyraz na łamach części prasy, — świadczą tylko o słuszności decyzji rządu praskiego, odwołującej udział w kadłubowej konferencji paryskiej. Decyzją tą rząd praski położył kres żywionym w pewnych kołach międzynarodowych nadziejom, aby Czechosłowacja mogła i chciała sprzeniewierzyć się swym związkom sojuszniczym i przyłączyć się do koalicji montowanej pod patronatem Wall Street.

Na decyzję rządu praskiego, którą opinia czechosłowacka przyjęła [illegible] me okoliczności, które skłoniły rządy innych państw słowiańskich do zbojkotowania konferencji paryskiej. Praskie koła oficjalne podzielają w pełni opinię premiera Cyrankiewicza, że „realizacja planu Bevin - Bidault — przesunęłaby równowagę europejską na korzyść odradzających się Niemiec, wiodąc do nieuchronnej ich hegemonii i zaktualizowania niebezpieczeństwa niemieckiego".

Realizując swój własny dwuletni plan odbudowy gospodarczej, Czechosłowacja nie zamierza podporządkować się dyrektywom z [illegible] w interesie odbudowy in. państw np. Niemiec do obniżenia swego potencjału przemysłowego.

Po[illegible], oraz [illegible] wnieść swój wkład w dzieło odbudowy naszego kontynentu. Świadectwem [illegible] zawarte ostatnio umowy [illegible] ze z [illegible], o których nawet londyński „Times" pisał, że stanowią doniosły czynnik na drodze do uzdrowienia gospodarki europejskiej.

Nie wyrzekając się gospodarczej i politycznej współpracy z państwami zachodnimi, Czechosłowacja nie przyłoży ręki do realizacji planów, których głównym celem ma być odbudowa po[illegible] przemysłowego Zagłębia Ruhry, tej kuźnicy niemieckiego militaryzmu.

Na tym tle tym większego [illegible]czenia nabierają umowy gospodarcze z Polską i ostatnia umowa ze Związkiem Radzieckim. W chwili, kiedy się tyle pisze i mówi o potrzebie odbudowy Europy, stanowią one przykład współpracy służącej nie tylko interesom zainteresowanych państw, ale całej nękanej powojennymi kłopotami społeczności europejskiej.

Umowa moskiewska przewyższająca [illegible] zasięgiem i znaczeniem wszystkie znane dotychczas międzypaństwowe układy gospodarcze będzie miała dalekoidący wpływ na rozwój powojennej Czechosłowacji. Realizuje ona pomoc nie w słowach, ale w czynach, zapewniając dostawę wielkich ilości zbóż na wyżywienie ludności, nawozów sztucznych na podniesienie produkcji rolnej, a wreszcie pół miliona ton wysoko wartościowych rud żelaznych. Z drugiej strony Zw. Radziecki staje się poważnym odbiorcą produkcji ciężkiego i lekkiego przemysłu czechosłowackiego, zapewniając mu dużą niezależność wobec niebezpieczeństwa kryzysów gospodarczych w innych częściach świata.

Umowa z ZSRR nie ma [illegible]densu — w dziejach powojennej współpracy międzynarodowej. — Związek Radziecki umowy z Czechosłowacją nie warunkuje żadnymi względami politycznymi, — jak to uczyniły Stany Zjednoczone w stosunku do Grecji czy Turcji, ale respektuje w pełni zasadę równorzędności partnera.

Narody słowiańskie raz po raz dostarczają światu dowodów, że możliwa jest nawet b. ścisła współpraca gospodarcza bez zagrożenia suwerenności, — jeśli [illegible] ta oparta jest na zasadach prawdziwej demokracji.

W chwili, kiedy na zachodzie zarysowują [illegible] pierwsze oznaki kryzysów gospodarczych, Czechosłowacja, dzięki zawartym umowom ze sprzymierzeńcami słowiańskimi, zapewnia sobie rynki zbytu i pełną realizację planu 2-letniego.

A to jest droga do dobrobytu narodowego.

H. W.

PRZEGLĄD PRASY

[illegible]

Emigracja londyńska od czasu do czasu daje znać o sobie: czy to „regifacą" rozgrywającą się po śmierci Raczkiewicza, czy też wyczynami propagandowymi, których celem jest utrzymanie setek Polaków zdala od Ojczyzny. Wielkości emigracyjne, pozbawione dziś faktycznego znaczenia spierają się o rzeczy nieistotne, kierowani jedynie ambicyjkami. Nic też dziwnego, że dziś szczególnie uwypukla się opinia gen. Sikorskiego, który świat emigracji londyńskiej ochrzcił mia[illegible]

„Życie polityczne" naszej emigracji byłoby wyłącznie tematem mniej lub więcej udanych dowcipów, gdyby nie fakt, że cała sprawa jest wysoce żenująca. Przecież ci ludzie usiłują reprezentować jakąś polską rację stanu i dlatego ich zebrania, zjazdy, dyskusje, stanowiska są smutne, bo kompromitują imię Polski za granicą, którą odnosiła się do nas zawsze z ironicznym politowaniem. Nie mogą i nie chcą tego zrozumieć kombinatorzy i malwersanci, goniący za mazą [illegible], że są tylko i wyłącznie pośmiewiskiem swych protektorów, którym [illegible] być czas jakiś potrzebni.

Prócz uczucia smutku i zażenowania, odczuwamy również gniew. Występuje on wówczas, gdy myślimy o tysiącach prostych robotników, urzędników i chłopów, których dłuższy czas usiłowano utrzymać zdala od Polski, wmawiając w nich, że w Szkocji, [illegible], Argentynie, Brazylii, [illegible], Kenii, Tunezji i Rodezji można tworzyć Polskę. Trzeba było dwuch lat, aby przełamał się mur nieufności i zakłamania, aby wróciła do kraju znaczna część uchodźców i żołnierzy. Trzeba było dwuch lat, gdy wśród innych narodów wystarczyło kilka miesięcy, aby niemal wszyscy wrócili do swych krajów. Trzeba było dwuch lat poniewierki wśród obcych, aby zrozumieli nasi uchodźcy, że ich oszukują.

Nie jest rzeczą złą, ani szkodliwą, gdy grupa polityków zostaje za granicą, bo ich koncepcje zbankrutowały, jako fałszywe i sprzeczne z interesem narodu. Jeśli jednak łamie się życie setkom tysięcy rodaków, aby tylko znaleźć legitymację dla swych machinacyj nie bardzo czystych wtedy smutny Grajdołek staje się po prostu siedliskiem zbrodni.

Ku czci gen. Świerczewskiego

W Rzeszowie odbyło się uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku czci gen. broni Karola Świerczewskiego, w gmachu Komendy Wojskowej.

Na uroczystość przybyła z Warszawy samolotem wojskowym 13-osobowa delegacja, w skład której weszli towarzysze broni śp. gen. Świerczewskiego z okresu walk o wyzwolenie Hiszpanii — gen. bryg. Komar, gen. bryg. Korczyński, płk. Szleyen, płk. Flato, delegaci Związku Dąbrowszczaków oraz córka i siostra ś. p. Generała.

22 lipca 1947 o godz. 8-ej rano rozpoczęła się próba wytrzymałości mostu kolejowego w Warszawie pod Cytadelą. Na zdjęciu próba statyczna, która wypadła doskonale. Dwa parowozy stoją na każdym przęśle po pół godziny. Foto SAP

NOWINY LITERACKIE

CENNY WKŁAD do skarbca kultury narodowej

Profesor Jan Michalski, uczony, polonista i klasyk przekazał Centralnemu Instytutowi Kultury, swoje zbiory, owoc 55-cioletniej pracy kolekcjonera-bibliofila. Obejmują one około 30 tysięcy tomów dzieł przeważnie z zakresu historii literatury polskiej, w tym najpełniejszy w Polsce zbiór Mickiewiczowski, oraz zbiory: wizerunków i rycin, związanych z osobą Mickiewicza i innych znakomitych Polaków, książek i rycin dotyczących Warszawy, ceramiki ludowej, wycinanek ludowych oraz rękopisów i autografów.

Centralny Instytut Kultury podejmuje się przeznaczyć znaczne fundusze na konserwację i powiększenie tej dotacji oraz nie włączać zbiorów Fundacji do żadnej biblioteki, muzeum ani instytucji.

Pierwszym dyrektorem i kuratorem Fundacji będzie profesor Michalski, który ma dożywotnio zarządzać biblioteką i zbiorami.

Z naszego stanowiska

Rozbijanie Europy

Obecnie jesteśmy już dokładnie zorientowani, że wyniki konferencji paryskiej, na której zebrali się przedstawiciele kadłubowej Europy, złudzeni nadzieją na pomoc amerykańską w przedmiocie odbudowy zniszczeń wojennych w swych krajach, nie dały żadnych praktycznych, pozytywnych rozwiązań. Z poza szumnych frazesów na temat planu Marshall'a nie wyszły konkretne dane. Delegaci zbałamuconych narodów nie dowiedzieli się kiedy i w jakim zakresie mogą liczyć na przyobiecaną pomoc ze strony Ameryki, a jakie dane właśnie mówiłyby nam o zakresie pomocy i związanym z tym tempem odbudowy.

Już po konferencji paryskiej okazało się, że Stany Zjednoczone absolutnie nie mają zamiaru spieszyć się z ewentualnym udzieleniem pomocy. Mimo że konferencja ministrów spraw zagranicznych, a następnie konferencja w Paryżu, w której wzięli udział przedstawiciele państw, które przyjęły zaproszenie ministrów Bevina i Bidaulta, były zwoływane w błyskawicznym tempie, wprost niespotykanym w stosunkach międzynarodowych, okazało się, że kongres amerykański nie ma zamiaru w tym roku przystąpić do rozpatrywania konkretnych projektów, które określałyby rozmiar projektowanej pomocy. Sądząc z niektórych głosów, w ogóle nie można jeszcze uważać, aby przez decydujące sfery kierownicze USA przesądzona już była na korzyść Europy sama zasada udzielenia państwom europejskim pomocy w zakresie odbudowy.

Kogo zadawalają dotychczas wysunięte projekty i kto spodziewa się w możliwie najszybszym czasie odnieść z nich korzyść?

Stany Zjednoczone — przy usłużnej pomocy Wielkiej Brytanii i Francji — zdołały doprowadzić do tego, że po raz pierwszy w okresie powojennym nie wszystkie państwa sprzymierzone w czasie wojny były reprezentowane przy stole obrad.

To rozbicie Europy jest pierwszym osiągnięciem Stanów Zjednoczonych, które w ich mniemaniu ma ułatwić im uzyskanie zdecydowanej przewagi w świecie. Nie chcemy przeceniać znaczenia tego rozbicia niemniej jednak jest zupełnie zrozumiałe, że niezależnie nawet od przewagi materialnej Stanów Zjednoczonych nad zrujnowaną Europą, rozbicie tej ostatniej może ogromnie ułatwić republice amerykańskiej utrwalenie ewentualnie uzyskanej przewagi.

W okresie przedwojennym Europa reprezentowała niebyle jaką pozycję w świecie. Poziom jej życia gospodarczego, udział w wymianie międzynarodowej towarów, jej dorobek kulturalny i cywilizacyjny predystynowały ją do przewodzenia światu. Europa zniszczona może się z biegiem czasu odbudować, ale skłócona i rozbita na zwalczające się nawzajem obozy nie będzie — sądzą Amerykanie — już nigdy zdolna odzyskać swej przodującej roli w świecie.

Rozbicie Europy w myśl intencyj kierowniczych sfer Ameryki jest równoznaczne z poważnym wzrostem wpływów kapitalistycznych. Kraj dolara został poważnie zaniepokojony poważnymi osiągnięciami na kontynencie europejskim wpływów socjalistycznych. Przecież gospodarka planowa nie jest prowadzona tylko na olbrzymich przestrzeniach Rosji Radzieckiej, ale znalazła ona praktyczne zastosowanie w szeregu krajów Europy wschodniej i środkowej. Ba, tradycyjnie konserwatywna Wielka Brytania przeprowadziła upaństwowienie Banku Angielskiego, oraz przejęcie przemysłu węglowego i zamierza upaństwowić środki transportowe. Również i Francja, mimo poważnych wewnętrznych trudności politycznych jest wyraźnie na drodze uspołecznienia środków produkcji, czego najwyraźniejszym dowodem jest również upaństwowienie przemysłu węglowego.

To musi poważnym niepokojem napełniać kapitalistycznych polityków amerykańskich. Nie chodzi już przecież o „bolszewizującą się Rosję", jak w roku 1918 i 1919, „Zaraza" socjalistyczna idzie pochodem poprzez Europę. Dotarła przecież do krajów, których nie można podejrzewać o skłonność do zaburzeń i rewolucji.

I dlatego właśnie Ameryka zaczyna stosować swe „kontry". Wiemy ile trudności miał do przezwyciężenia rząd Labour Party z okazji starań o pożyczkę dolarową w Stanach Zjednoczonych. Prawda, stara się on iść według dyrektyw amerykańskich, bierze nawet na siebie rolę ambasadora USA wobec Europy, jak to widzieliśmy z okazji reklamowanego planu Marshall'a. Mimo to jednak kapitaliści amerykańscy chętniej widzieliby u steru Wielkiej Brytanii przywódcę konserwatystów W. Churchilla, aniżeli labourzystę Attlee.

Za cenę spodziewanych doraźnych korzyści Wielka Brytania i Francja skłonne są — jak dotychczas — dać się użyć jako narzędzie polityki kapitalistycznej Stanów Zjednoczonych. Nie wierzymy, aby ta sielanka mogła trwać bez końca. Europa ma swoje własne interesy, zupełnie odrębne od amerykańskich i pilnować ich musi. Jeśli nie chce pamiętać o pełnej chwały przeszłości i zrzec się gotowa swej roli samodzielnej w przyszłości, to jednak powinna przywołać je do przytomności... sprawa Niemiec.

„Ach, ten wąsik, ach, ten dasik"

Ambicje dyktatora Argentyny

Dzień 21 maja pozostanie pamiętnym dniem w historii amerykańskiej. Przekraczając granicę Argentyny, prezydent Peron, rozpoczął kampanię w celu objęcia stanowiska dyktatora Południowej Ameryki uważając, że przeznaczeniem jego jest połączenie, pod przewodnictwem Argentyny, wszystkich państw, znajdujących się na południe od Rio Grande.

Peron jest niezwykle ambitny. Generał Peron przemawia stylem przypominającym Hitlera: „Rewolucja, która się nie rozszerza jest skazana na zagładę z powodu czasu i przestrzeni" — oto jego ulubione zdanie.

Pierwszy ważny krok do władzy nad Ameryką Południową — uczynił Peron w czasie rozmowy z prezydentem Dutra. Szczegóły tej konferencji nie są znane, chociaż wiadomo, że jest ona wstępem do panamerykańskiego bloku militarnego, którego ośrodek ma stanowić Argentyna. Peron posiada już w kieszeni klucz do przyszłej konferencji panamerykańskiej, chce on wystąpić na czele bloku, zwracając się do Stanów Zjednoczonych, jak równy do równego.

Cały ten proces ciągnie się od miesięcy. Rozpoczął się poprzez penetrację gospodarczą. W tym czasie Chile wybrało prezydentem Gabriela Gonsales Videla. — Uzyskawszy od Stanów Zjednoczonych ograniczoną pomoc, Chile było zmuszone — zawrzeć ze swym nowym sąsiadem układ handlowy, który uzależnił je od Argentyny.

Aby zdobyć wpływy w Boliwii będącej przez dłuższy czas w obozie przeciwników Perona, Argentyna zgodziła się na zakup zapasu cyny boliwijskiej po cenach wyższych od oferowanych przez Wielką Brytanię i Stany Zjednoczone.

Urugwajowi potrzebna była pomoc w sfinansowaniu przedsiębiorstw hydro - elektrycznych. — Również i w tym wypadku Argentyna okazała swą gotowość.

Dzięki neutralności podczas wojny, Argentyna nie tylko zaoszczędziła wydatków na armię, lecz przez dostawy do państw osi i sprzymierzonych, na których zarobiła niełada, może pozwolić sobie na „pomoc" biedniejszym [illegible].

Obecnie organizuje Argentyna konferencję w Rio de Janeiro. — Konferencja ta będzie miała za cel przygotowanie, wielokrotnie odkładanej konferencji panamerykańskiej. Rozpatrywana będzie sprawa utworzenia tzw. „Armii Kontynentalnej".

Oczywiście, jeżeli plan ten zostanie zrealizowany armia argentyńska stanie się głównym ośrodkiem wojskowym Ameryki Południowej. Obecnie należy ona do armii najlepiej wyposażonych w Ameryce łacińskiej, jest wychowana w duchu faszystowskim przez instruktorów niemieckich i niewątpliwie może stać się narzędziem ucisku mas i zwalczania ruchów społecznych w Ameryce Południowej.

K. [illegible]

Czarna lista

spekulantów w Bielsku

(br. W wyniku przeprowadzonej ostatnio kontroli przedsiębiorstw sprzedaży artykułów pierwszej potrzeby Delegatura Komisji Specjalnej w Bielsku skazała na kary pieniężne następujących kupców: *Przybyłę Pawła*, właściciela restauracji w Białej, Rynek 13, za nieujawnianie cen i pobieranie cen wyższych po godz. 22. — na grzywnę w wysokości 300 tysięcy zł., piekarza ze Skoczowa *Komenderę Józefa* — za pobieranie wyższych cen za chleb, na grzywnę w kwocie 200 tysięcy zł, *Profusa Franciszka* z Białej, Mickiewicza 7 — za odmowę sprzedaży towarów i wydawania rachunków — na grzywnę w wysokości 200 tysięcy zł.

Grzywną w kwocie zł. 100 tysięcy ukarani zostali *Szkutka Edward* z Cieszyna, Górny Rynek 2 — za odmowę wydawania rachunków i nieujawnienie cen oraz *Goryl Józef*, także z Cieszyna, Armii Czerwonej 11 — za nieujawnianie cen.

Ponadto grzywną w wysokości 50 tysięcy zł. ukaranych zostało kilkudziesięciu innych przedsiębiorców.

OŚWIATA TUR-OWA

Podziemna Moskwa

METRO — wspaniałym osiągnięciem

radzieckiej myśli i czynu

Pod ulicami i placami Moskwy rozciąga się drugie miasto - miasto podziemne. Stanowi je 29 stacyj metra o wielkich przedsionkach i peronach oraz gęsta sieć tuneli, którymi mkną pociągi kolei podziemnej.

Od maja 1935 roku, kiedy uruchomiony został pierwszy odcinek kolei podziemnej nieprzerwanie trwa rozbudowa sieci metro. Nawet w trudnych latach wojennych nie przerywano budowy nowych linij, łączących śródmieście z dzielnicami przemysłowymi. Metro moskiewskie przybliżyło do śródmieścia parki i dworce i oszczędziło miliony godzin czasu mieszkańcom stolicy Związku Radzieckiego. W ciągu [illegible] lat metro przewiozło — 2.800.000.000 pasażerów.

Ruchome schody przenoszą nas pod ziemię, mimo jednak, że znajdujemy się po chwili głęboko pod powierzchnią ulicy, nie odczuwamy tego niemal, gdyż dobrze obmyślany system sztucznego oświetlenia i daleki blask słońca, doskonale zastępuje światło dzienne.

Metro jest ulubionym dzieckiem mieszkańców Moskwy. — Opalizujące kamienie, stal nierdzewna, wspaniałe marmury i najdroższe gatunki drzewa wyszukane i zebrane rękami mieszkańców Uralu, Ukrainy czy Azji Średniej zostały tu zebrane by stworzyć wspaniałe urządzenie tego podziemnego królestwa marmuru, metalu i światła elektrycznego. Ludność dalekich obszarów Związku Radzieckiego wniosła w ten sposób swój wkład do budowy przedmiotu dumy Moskwy, jakim jest metro.

W przejściu między dwoma stacjami spotykamy grupę wycieczkowiczów przybyłych do Moskwy z Leningradu, Kijowa, Charkowa i wielu innych miast radzieckich. Przewodnik opowiada właśnie, jak budowano drogę podziemną i z jakich materiałów — tworzono wspaniałe kompozycje architektoniczne. Przewodnik opowiada dalej, jak to 45 lat temu na posiedzeniu ówczesnej moskiewskiej rady miejskiej rozważano problem budowy metra. — Na posiedzeniu tym obecny był cały „kwiat miasta" — kupcy, wysoko urodzona szlachta, dyrektorzy banków miejskich itd. — Przedstawiciel firmy amerykańskiej oświadczył — tylko 5 miast posiadających powyżej miliona mieszkańców nie ma dotychczas metra. Są to — Petersburg, Moskwa i... trzy miasta chińskie.

Jednak radcy kupieckiej Moskwy, szukający we wszystkim korzyści dla siebie, nie doszukali się jej w budowie metro i zdecydowanie odmówili w tej sprawie pomocy.

To, czego nie chcieli zrobić dla mieszkańców Moskwy ówcześni „ojcowie miasta" — tego dokonali ludzie radzieccy. Metro zostało zbudowane.

Dziś głęboko pod ziemią na przestrzeni od dworca Kurskiego do placu Komsomolskiego prowadzone są roboty przy budowie nowej linii okrężnej metro. Dziesiątki tysięcy ludzi drążą nowe kilometry tuneli, wznoszą budynki stacyjne. Minie rok lub dwa — nad nowymi budynkami zabłyśnie litera „M" która przyciągać będzie setki tysięcy ludzi. Dziś, co dwie, trzy minuty pędzą szaroniebieskie pociągi. Wkrótce będą kursować jeszcze częściej. Światła semaforów będą im wówczas otwierać drogę co minutę.

Będzie tak już niedługo. Przy końcu pięciolatki tabor metra podwoi się. W miasteczku przemysłowym Mytiszcze pod Moskwą przystąpiono już do produkcji komfortowych wagonów.

Rozmyślając w przedsionku stacyjnym o jutrze moskiewskiego metra, nie spostrzegliśmy się, — jak na peron wjechał lśniący czystością, błękitny pociąg. W kabinie motorniczego siedzi przystojna kobieta, na której piersi błyszczy order Lenina. Wszyscy pasażerowie poznali ją natychmiast. To Katarzyna Miszyna, motorniczy I klasy i poseł do Rady Najwyższej Federacji Rosyjskiej.

Już w 18 roku życia Miszyna znalazła się w szeregach budowniczych metra. Budowała ona stacje podziemne i szkoliła się w zawodzie motorniczego. Budowała, uczyła się i rosła, jak rosło tysiące jej rówieśników, którzy dziś są motorniczymi, inżynierami, zawiadowcami stacji itd.

Razem z pokoleniem Miszynych rozwijało się metro — jedno z najwspanialszych osiągnięć radzieckiej myśli i czynu.

A. Michajłow

Tranzyt radziecki przez Szczecin

SZCZECIN (ZAP) — Władze radzieckie chętnie korzystają z portu szczecińskiego przy przesyłaniu transportów towarowych z Rosji do radzieckiej strefy okupacyjnej w Niemczech i odwrotnie. W miesiącu czerwcu przez port w Szczecinie przeszło tranzytem 144 tysiące ton towarów. Ładunki te zostały odprawione przez polski urząd celny. Zawierały one drzewo, benzynę, cement, motory, odzież, meble i inne różnego rodzaju towary.

Z całego świata

życzenia z okazji 22 lipca

Z okazji Święta Odrodzenia Polski, Prezydent Rzeczypospolitej ob. Bierut otrzymał setki listów i depesz z życzeniami dla Narodu i Państwa Polskiego. Telegramy przysłali m. in. **Vincent Auriol**, Prezydent Republiki Francuskiej; **Diego Martinez Barrio**, Prezydent Republiki Hiszpańskiej **Mohamet Reza Pahlavi**, Cesarz Iranu; **Karol**, Książę Regent Belgii; **dr Ivan Ribar**, Przewodniczący prez. Ludowej Skupszczyny Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosławii: **Miguel Aleman Valdes**, Prezydent Stanów Zjednoczonych Meksyku; **Michał I** król Rumunii; **Philipp Etter**, prezydent Konfederacji Szwajcarskiej; **Zoltan Tildy**, Prezydent Republiki Węgierskiej. Poza tym, wpłynęły życzenia od przewodniczącego i sekretarza Generalnego Komitetu Wszechsłowiańskiego, — również depesza Prezydenta Republiki Chińskiej, marszałka **Chiang-Kai-Shek**.

Reprezentacja Rumunii, która rozegrała w Polsce dwa spotkania, wygrywając w Warszawie z reprezentacją Polski 2:1 i remisując w Katowicach jako Bukareszt z reprezentacją Śląska 3:3.

TO i owo

60 MILIONÓW I CO DALEJ?

PREZYDENT Truman przedstawił Kongresowi swój tradycyjny ekonomiczny raport o sytuacji gospodarczej USA. Na pierwszy rzut oka dane raportu wprost oszałamiają i imponują. Ameryka przeżywa apogeum gospodarcze. Cel, jaki dwa i pół lata temu postawili Roosevelt i Wallace: osiągnięcie 60-milionowego stanu zatrudnienia — wydaje się być zrealizowany. Rzeczywiście. Dziś w USA w procesie produkcyjnym czynnych jest 60 milionów ludzi, którzy wytwarzają dobra wartości ponad 200 miliardów dolarów. Produkcja wzrasta, rosną płace, praktycznie biorąc [illegible] bocie, które przed wojną wynosiło [illegible], zdolność produkcyjna przemysłu i rolnictwa jest wyzyskana w pełni, a nie tylko w 60 proc., jak to było w roku 1939.

Co to wszystko oznacza? Czy rzeczywiście Stany Zjednoczone stały się „Gods own Country" — „krajem, który jest własnością Boga"? Czy to, o czym marzył Henry Wallace w swej ostatniej książce p. t. „60 millions jobs" — „60 milionów zatrudnionych" jest naprawdę już faktem, upoważniającym do trwałego optymizmu?

Odpowiada na to częściowo sam raport, w którym prezydent daje do poznania, że przyszłość nie przedstawia się tak różowo. Każdy rozsądny człowiek zadaje sobie w Ameryce pytanie: „co będzie dalej?" Na horyzoncie ukazuje się widmo kryzysu, który zawsze przychodził w momencie największej koniunktury gospodarczej. Gdy osiągnie się granice siły kupna, chłonności rynku i zbytu, to wtedy zamiast dalszego boomu (ożywienia) nastąpi nagłe załamanie. Tak było w roku 1929 i tak może być na wiosnę 1948, gdyż wielu ekonomistów [illegible] liczy się z wybuchem kryzysu właśnie w tym okresie.

Kryzys ten jak przyznają sami Amerykanie, będzie wywołany wewnętrznymi tendencjami gospodarki amerykańskiej. Obecny eksport wynosi zaledwie 6 proc. produkcji i tu mamy ten „sęk" planu Marshalla. Eksport musi być zwiększony, bo inaczej kryzys pochłonie prosperity. „Eksportować lub zginąć!", eksportować co najmniej za 5 miliardów rocznie do samej Europy.

Inaczej miecz Damoklesa wiszący nad Białym Domem, nad 5 Avenue i Wallstreet spadnie, wyrządzając szkody większe niż dziesięć bomb atomowych.

400 delegatów we Wrocławiu

na Zjazd Uczestników Walki Zbrojnej

We Wrocławiu odbył się II-gi Wojewódzki Zjazd Uczestników Walki Zbrojnej o niepodległość i demokrację, w którym wzięli udział: prezes Zarządu Głównego gen. Witold, sekretarz generalny płk Sęk-Małecki i wojewoda wrocławski tow. Piaskowski.

Dłuższy referat na temat roli Związku w odbudowie kraju oraz osiągnięć Rządu w dziedzinie gospodarczej i politycznej wygłosił gen. Witold.

Zebrani w liczbie około 400 delegatów uchwalili rezolucję, w której wyrażają swe uznanie za wysiłki Rządu zmierzające do jak najszybszej odbudowy zniszczonego przez wojnę kraju oraz do stabilizacji życia politycznego i gospodarczego.

KORZYSTAJ Z BIBLIOTEK

Niedowiarkom pod rozwagę

Produkcja i handel zagraniczny w liczbach

Nasze powojenne kontakty handlowe ze światem datują się od jesiennych miesięcy 1944 r. Pierwszą umową handlową był układ ze Związkiem Radzieckim. Umowa miała charakter konsumcyjny. Import objął najniezbędniejsze artykuły spożywcze, jak mąka, sól itp.

Warto dodać, że zarówno ta umowa jak i następne, które po niej przyszły, nosiła charakter kontyngentowo - clearingowy — będąc wymianą towaru za towar.

W roku 1945 import wyniósł ca 1.788.532 tys. zł, eksport zaś ca 1.933.640 tys. zł. Opiera się on na masowym eksporcie węgla i koksu wymienianego na surowce niezbędne do uruchomienia produkcji i artykuły spożywcze dla uzupełnienia braków aprowizacyjnych. Kontrahentami były w tym okresie: ZSRR, Szwecja, Norwegia, Dania i Rumunia.

Rok 1946 zaznaczył się dalszym wzrostem obrotu towarowego z zagranicą. Zawarto 13 umów handlowych oraz przeprowadzono kilkadziesiąt tranzakcyj wiązanych i uruchomiono import z demobilu amerykańskiego w ramach uzyskanego z USA kredytu w wys. 50 milionów dolarów.

Szeregi naszych kontrahentów powiększyły się o takie pozycje jak: Jugosławia, Radziecka Strefa Okupacyjna, Szwajcaria, Węgry, Bułgaria, Finlandia, Francja, Belgia, Austria, Włochy i Islandia. Około 75 proc. wartości przywozu i ponad 70 proc. wywozu przypadło w roku 1946 na obroty ze Związkiem Radzieckim i Szwecją. Związek Radziecki dostarczał rudę żelazną, mangan, chrom, metale kolorowe, ferrostopy, bawełnę, skóry surowe, celulozę, garbniki, kauczuk i produkty naftowe. **Eksport nasz bazował na węglu (27 proc.) i wyrobach włókienniczych produkowanych z sowieckiego surowca w ramach obrotu uszlachetniającego.**

Dostawy ze Szwecji nosiły w znacznym stopniu charakter inwestycyjny. Niezależnie od wymiany uzyskaliśmy kredyt w wysokości 100 milionów koron, które wykorzystano na zakup urządzeń przemysłowych, narzędzi precyzyjnych i zwierząt użytkowych.

Ogółem zakupy w Szwecji wyniosły w roku 1946 — 827,303 ton rudy żelaznej, 16,194 ton celulozy, 13,431 ton ryb i 8,547 sztuk bydła rogatego i koni.

Wywieźliśmy w tym czasie do Szwecji węgiel (75 proc.) cynk, cement, biel cynkową i wyroby bawełniane.

Import z Danii i Norwegii nastawiony był w szczególności na artykuły spożywcze jak masło, mięso, bekony i ryby. Import z krajów naddunajskich obejmował przeważnie surowce: tytoń z Rumunii i Węgier, boksyt z Węgier, 78 proc. wartości naszego eksportu do tych krajów wynosił [illegible].

W tymże okresie dokonano szeregu obrotów poza umowami — (np. węgiel za kaolin z Czechosłowacji, z USA samochody za kminek, ze Szwajcarii zegarki za pierze i puch) oraz kilka tranzakcyj wolnodewizowych z Brazylią, Argentyną i Belgią.

Rok 1947 stoi pod znakiem poważnej ekspansji naszego handlu zagranicznego. W okresie styczeń — maj obroty wyniosły ca 10 miliardów złotych. Oznacza to w relacji rocznej wzrost o 150 proc. w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Dotychczas zawarto 8 nowych umów, nawiązując kontakt z [illegible] Brytanią. W miesiącu lipcu podpisano umowy gospodarcze z [illegible] nią Czechosłowacją. Będą miały kolosalny wpływ na kształtowanie się przyszłych bilansów naszego handlu zagranicznego.

Pocieszającym objawem jest **wzrost takich pozycyj wywozowych jak artykuły spożywcze, wyroby gotowe i inwestycyjne artykuły przemysłowe.** Świadczy to o szybkim odradzaniu się naszej produkcji rolnej i szlacheckich gałęzi przemysłu.

Państwo zakupuje

dzieła artystów polskich

W Poznaniu odbyło się posiedzenie Komisji zakupów i nagród trzeciego ogólnopolskiego salonu malarstwa, rzeźby i grafiki.

W wyniku obrad przyznano z funduszu marszałka Sejmu nagrody artystom. Żuławskiemu i Wnukowej z Sopot oraz Tyszkiewiczowej z Łodzi za malarstwo, a Wiśniewskiemu z Poznania i Woźnej z Warszawy za rzeźby.

Do zbiorów państwowych zakupiono prace artystów: Pronaszki, Wasilkowskiego, Radnickiego, Studnickiego, Ritterówny, Toepfera, Waskowskiego, Wronieckiego, Marczyńskiego, Lama i [illegible] komskiego. Do zbiorów Muzeum Wielkopolskiego zakupiła komisja obrazy: Cybisa, Rudzkiej - Cybisowej, Polańskiego, Taranczewskiego i Wolfa.

UNIWERSYTET POWSZECHNY TUR KUŹNICĄ OŚWIATY!

Potencjał ludnościowy

bratniej Czechosłowacji

Według ostatnich danych statystycznych liczy Czechosłowacja ogółem 12,087.000 mieszkańców. Przyrost w ostatnich pięciu miesiącach wynosił 81 000, co odpowiada rocznemu przyrostowi w wysokości 194.000 czyli 1.60/0.

Gęstość zaludnienia wynosi obecnie 95 na 1 km kw. czyli 83,33 0/0 w stosunku do roku 1938, kiedy gęstość zaludnienia Czechosłowacji wynosiła przeciętnie 114 na 1 km kw. W Czechach na jeden kmkw. przypada 106 na Słowaczyźnie 71 mieszkańców.

TANI CHLEB DLA PRACUJĄCYCH

OKZZ w Poznaniu czyni przygotowania do zaopatrzenia szerokich mas pracowniczych w tani, wolnorynkowy chleb. Robotnicy poznańskich zakładów pracy co trzeci dzień otrzymywać będą bochenek chleba w cenie 30 zł.

Zamożniejsi rolnicy

płacą podatek gruntowy w zbożu

Na konferencji prasowej w Ministerstwie Aprowizacji omówiona została sprawa wprowadzonego ostatnio ściągania podatku gruntowego. Podatek ten jest pobierany tylko od gospodarstw zamożniejszych. Np.: gospodarstwa o wydajności od 40—60 kwintali płacą połowę podatku w naturze, a drugą połowę w gotówce, przy wydajności powyżej 60 q obowiązuje uiszczanie całego podatku w naturze.

Podatek w naturze ma na celu unormowanie dostaw na zaopatrzenie kartkowe ludności pracującej miast. Nie jest to bynajmniej powrót do świadczeń rzeczowych, lecz zracjonalizowanie podatku gruntowego, będącego zresztą jedynym obciążeniem dla wsi. Podatek gruntowy był zawsze obliczany w życie, przy czym wartość żyta była przeliczana na gotówkę. Obecnie Państwo pragnie otrzymać ten podatek od zamożniejszych gospodarstw w naturze. Niewątpliwie ułatwi to w dużym stopniu zaopatrzenie ludności pracującej, objętej systemem kartkowym.

Konkurs CKW PPS

na plakat kongresowy

Wydział Polityczno - Propagandowy CKW PPS ogłasza konkurs na plakat w związku ze zbliżającym się Kongresem Polskiej Partii Socjalistycznej.

Warunki Konkursu są następujące: 1) rozmiary projektu 100x70 cm, 2) projekt uwzględniać winien zastosowanie w druku trzech kolorów, 3) powinien wieńczyć napis „XXVII Kongres PPS" i „Warszawa 1947".

Prace należy nadsyłać na adres: „Pracownia Graficzna sekretariatu generalnego CKW PPS Warszawa, Daszyńskiego 18 w terminie do dnia 17 sierpnia br (rozstrzyga data pocztowego nadania). Na odwrocie każdej pracy należy podać nazwisko i imię autora, adres oraz nr legitymacji partyjnej PPS.

Sąd Konkursowy przeznacza na nagrody sumę 10 tys. zł., która zostanie podzielona pomiędzy autorów trzech najlepszych prac.

Nagrody zostaną rozesłane pocztą.

Nie płacić drożej!

Ogłoszenie cennika na wyroby przemysłowe

(p) Ogłoszono szczegółowy wykaz cen detalicznych na artykuły przemysłowe wytwarzane przez przedsiębiorstwa państwowe lub będące pod zarządem państwowym.

Cennik ok. 150 pozycyj, a mianowicie wszelkiego rodzaju artykuły włókiennicze z konfekcją i pasmanterią, wyroby gumowe, artykuły spożywcze, paliwa i smary, wyroby papierowe, produkty chemiczne, artykuły gospodarstwa domowego (naczynia), materiały budowlane i maszyny roln.

Nabywcy winni we własnym interesie żądać od sprzedawców przedstawienia powyższego wykazu, który wskazuje ceny jakie ma płacić właściwy konsument.

Zapisy na III kurs

Centralnej Szkoły Partyjnej PPS

Zgodnie z planem szkoleniowym [illegible] przez Sekretariat Generalny CKW PPS zostanie uruchomiony we wrześniu br. III Kurs Centralnej Szkoły Partyjnej przy CKW PPS.

Kandydaci ubiegający się o przyjęcie do szkoły winni złożyć w nieprzekraczalnym terminie do dnia 20 sierpnia 1947 r. podanie z następującymi załącznikami: 1) własnoręcznie skreślony życiorys; 2) poświadczony odpis legitymacji członkowskiej (PPS, ZNMS lub OMTUR) 3) opinię władz partyjnych przynajmniej [illegible] 4) odpis świadectw szkolnych [illegible] stwierdzenie posiadan[illegible] cenia; 5) jedną podpisaną fotografię (wzór legitymacyjny).

Podanie z załącznikami należy doręczyć osobiście lub listem poleconym do wydziału polityczno - propagandowego CKW PPS, ul. Daszyńskiego 18, II piętro.

Kurs obliczony jest na okres czterech i pół miesięcy. W czasie studiów słuchacze otrzymają pełne wyżywienie i zakwaterowanie. Uczestnikom Kursu mogą być również przyznane prowizoryczne pobory za sadnicze wg. X grupy uposażenia. Robotnicy, pracownicy partyjni, urzędnicy państwowi, samorządowi oraz funkcjonariusze innych instytucyj publiczno - prawnych, niezależnie od złożonych podań, winni wystąpić do właściwych WK z wnioskiem o wyjednanie im urlopów płatnych, względnie bezpłatnych.

Absolwenci, którzy ukończą szkołę z wynikiem przynajmniej zadawalającym, będą zatrudnieni w agendach Polskiej Partii Socjalistycznej na stanowiskach, odpowiadających ich kwalifikacjom. Kandydaci przyjęci do szkoły, będą wezwani na Kurs osobnym pismem.

Koszty przejazdu do Warszawy i powrót do miejsca zamieszkania będą pokryte z funduszów partyjnych.

Cukier krzepi obywatela i Państwo

Wielkimi [illegible] pochszczycić się [illegible] przemysł cukrowniczy. Pierwsza kampania powojenna 1945 — 1946 r. dała zaledwie 171.000 ton cukru, co stanowi 35 proc. produkcji z 1937 — 1938 r. (491.000 ton).

Dlatego plan trzyletni ostrożnie przewidywał na rok 1946 — 1947 tylko 287.000 t., czyli 59 proc. produkcji z 1937 — 1938 r. Tymczasem kampania dała niespodziewanie 382.000 t. cukru.

Przyczyniło się do tego przede wszystkim szybkie zagospodarowanie Ziem Odzyskanych i terenów zniszczonych przez wojnę.

Osiągnięto dzięki temu ilość cukru wynoszącą 12 kg na głowę, czyli poziom spożycia przedwojennego i nadwyżkę eksportową.

Kelnerzy będą uprzejmiejsi

Wobec wypadków niedbałego traktowania osób korzystających z tzw. obiadów popularnych. Zw. Zawod. Pracowników Przemysłu Gastronomicznego uchwalił rezolucję, która zapowiada surowe sankcje w stosunku do członków Związku winnych niewłaściwego zachowania się wobec konsumentów.

Robotnicy na wczasach

300 tys. osób w roku bież.

Liczba pracowników, korzystających z wczasów nieustannie rośnie, podczas, kiedy w 1945 r. z wczasów pracowniczych skorzystało 12.602 osoby, a w roku ubiegłym 227 122, to w roku bieżącym wyjedzie na wczasy ponad 300 tys. osób. **Najliczniej korzystają z wczasów robotnicy Górnego Śląska, gdzie 25 proc. ogólnego stanu zatrudnienia ma zapewniony pobyt w domach wypoczynkowych.**

Ostatnio ustalone normy żywnościowe dla domów wypoczynkowych przewidują posiłki o wartości kalorycznej 3.265 dla dorosłych i 2.748 dla dzieci.

Akcja obejmuje 60 tys. osób.

Odczyt

W czasie od 3 do 20 lipca br. odbył się w Sztokholmie kongres Naukowej Organizacji, na którym Polskę reprezentowali przedstawiciele świata nauki i przemysłu. Ze Śląska został wydelegowany prof. Władysław Baliński członek zarządu centralnego, Instytutu Naukowego Organizacji i Kierownictwa.

Po powrocie prof. Baliński wygłosi odczyt na temat obrad Kongresu.

Tragiczny wypadek w zaminowanym lesie

W lesie pomiędzy Dąbrową Narodową a Wysokim Brzegiem znajduje się większa ilość pocisków artyleryjskich, których dotychczas nie usunięto.

W dniu 22 bm., z nieustalonych przyczyn pociski eksplodowały. Skutki wybuchu były tragiczne. [illegible] stało zabitych na miejscu, dwóch innych odniosło ciężkie rany.

Po wybuchu, na miejsce wypadku pośpieszyli miejscowi członkowie OM TUR i ZHP, którzy nie bacząc na zaminowany teren odszukali ofiary wypadku, odwożąc rannych do szpitala.

Koleją na Śnieżkę

Na najwyższy szczyt Karkonoszy Śnieżkę prowadzić będzie niebawem kolejka linowa, której budowa w tych dniach będzie zapoczątkowana po stronie czeskiej. Budowa wykonana będzie według systemu szwajcarskiego.

Kolejka będzie jednolinowa a turyści posuwać się będą 3 metry na sekundę. Trasa kolejki linowej będzie 3.000 metrów długa, a przestrzeń tę można będzie przebyć w ciągu 12 minut.

Pierwszy odcinek kolejki będzie dany do użytku turystów już w nadchodzącym sezonie zimowym, zaś drugi z wiosną 1948 r.

Proces NSZ w Krakowie

Podkomendni „Ognia“ na ławie oskarżonych

KRAKÓW (S). Banda dywersyjno-rabunkowa „Ogień" dała wiele dowodów swej występnej działalności poprzez szereg procesów, których finałem były surowe kary.

Obecnie w Rejonowym Sądzie Wojskowym w Krakowie rozpoczął się jeden z ostatnich bodaj procesów, będących echem zbrodniczej działalności band.

Na ławie oskarżonych zasiedli: Stanisław Wróbel, Marian Czulak, Edward Klemba, Józef Kościelniak, Władysław Rogal, Roman Mikołajczyk, Kazimierz Sularz, Czesław Starmach, Janina Polaczyk, Henryk Haldas, Czesław Kosiela i Jan Gral.

Działalność bandy była stereotypowa: mordy, rabunki, gwałty, których ofiarami padała najbiedniejsza ludność tym razem Podkarpacia i Czechosłowacji. Poza cywilami członkowie grupy mordowali przedstawicieli Wojska Polskiego, milicji i członków stronnictw demokratycznych.

W pierwszym dniu rozprawy przesłuchano dziesięciu oskarżonych. W drugim zaś zwracała ogólną uwagę przybyła na salę młoda wdowa po słynnym „dowódcy" bandy „Ogień" Kurasiu. Siostra jej 19 letnia zaledwie Polaczykówna znajduje się również na ławie oskarżonych. Dowódcą tego oddziału bandy był Stanisław Wróbel, liczący zaledwie 20 lat — uczeń gimnazjalny.

Któżby przypuszczał patrząc na tego niepozornego, chudego chłopca, że jest to szef groźnej bandy, mającej na sumieniu wiele okrutnych i bezlitosnych napadów.

Podczas przewodu sądowego wyjaśniło się wiele ciekawych faktów ze zbrodniczej działalności 12 oskarżonych.

Bandyci dokonali szeregu napadów z bronią w ręku terroryzując kasjerów kolejowych na stacjach Chabówka, Zaryte i in., w Rabce na ambulans pocztowy, z którego zrabowali ćwierć miliona złotych. Bandyci przekroczyli również granicę czechosłowacką i tu dawali się dobrze we znaki miejscowej ludności. Ponadto grupa popełniła szereg morderstw politycznych.

I tak 13 lipca zatrzymali pod Ochotnicą auto, którym jechało 3 funkcjonariuszy U. B. Kazimierz Domaradzki i Witold Gardek. Obydwu funkcjonariuszy bandyci zastrzelili na miejscu.

W czasie przewodu sądowego wyjaśnia się, że w bandzie „Ogień" istniał specjalny „pluton śmierci", w skład którego wchodzili również niektórzy oskarżeni, m. in. dowódca bandy Wróbel miał wykonać wyrok śmierci nawet na 2 swych podkomendnych, którzy przekroczyli regulamin bandy.

Po złożeniu wyjaśnień przez oskarżonych sąd otworzył postępowanie dowodowe przy czym na wniosek obrony dopuścił dowody ze świadków i opinii biegłego psychiatry co do stanu umysłowego osk. Wróbla. Celem przeprowadzenia tych dowodów jak również przesłuchania świadków, zawnioskowanych przez prokuratora, sąd odroczył rozprawę do dnia 12 sierpnia br.

Bronią adwokaci: Betler, Jagodzki, Goewirz, Rogowski, Waliszewska, Witkowska, Zawistowski. Rozprawa [illegible]

Na tropie płynnego złota — ropy naftowej

KRAKÓW. (Ir) „Poszukiwania Naftowe" CZPPP w Krakowie otrzymały w ramach dostaw amerykańskich 3 przewoźnych żórawi wiertniczych typu Failing.

Są to wieże wiertnicze zainstalowane na samochodzie, co pozwala na szybkie zmiany miejsc wyznaczonych do wierceń. Zastosowanie więc tego typu narzędzi wiertniczych przyczyni się niewątpliwie do przyśpieszenia tempa prac poszukiwawczych w Polsce.

Przy użyciu Failingów odpadają prace montażowe szybu oraz zmniejszają się koszty obsługi. Przy każdym innym wiertniczym musi pracować około 30 ludzi podczas gdy obsługa Failinga wymaga najwyżej [illegible]

Przy pomocy Failingów przeprowadza się tzw. rdzeniowanie do głębokości najwyżej 500—550 mtr. wgłąb ziemi. Polega ono na pobraniu próbek ziemi do wymienionej głębokości przy czym średnica rdzenia wynosi ok. 12 cm. Próbki te oddane do laboratorium geologicznego stanowią cenny materiał służący do określenia badanych terenów pod względem roponośnym.

„Poszukiwania Naftowe" uruchomiły dotychczas trzy takie żórawie a mianowicie w Soli koło Żywca, Wojsławiu koło Mielca oraz w Solcu obok Buska.

Przedstawiciele czeskiej i austriackiej młodzieży socjalistycznej w Krakowie

(K) Do Krakowa przybyła grupa 17-tu przedstawicieli czechosłowackiej młodzieży socjalistycznej, słuchaczy wyższych uczelni w Pradze oraz grupa 10-ciu akademików-socjalistów z Wiednia. Obydwie grupy brały udział w obozie szkoleniowym ZNWS w Szklarskiej Porębie a następnie poprzez Katowice [illegible] Oświęcim po zwiedzeniu b. obozu koncentracyjnego przybyli do Krakowa.

Wycieczce towarzyszy wiceprzewodniczący Środowiska ZNMS w Katowicach tow. Bleń Mirosław sekretarka Środowiska katowickiego tow. Marzena Raczkowska.

Goście po przyjeździe do Krakowa podejmowani byli przez Krakowskie Środowisko ZNMS. [illegible] udali się do salin wielickich. Wczoraj po zwiedzeniu [illegible] zabytków Krakowa, który wywarł [illegible] nich ogromne wrażenie nastąpiły kontakty wycieczki z dziennikarzami prasy krakowskiej.

Wieczorem towarzysze z Czechosłowacji i Austrii z żalem opuścili Kraków, udając się w dalszą drogę do Warszawy.

Postrach pow. olkuskiego przed sądem

(S) Powiat olkuski był przez pewien czas terroryzowany przez bandę, złożoną z pięciu ludzi, którzy z bronią w ręku napadali na poszczególne wsie, dokonywując rabunków i nie wahając się usuwać ze swej drogi przeszkód przez morderstwa.

Bandyci zostali schwytani przez władze bezpieczeństwa, a obecnie stanęli przed Rejonowym Sądem Wojskowym. [illegible] Edward O[illegible], [illegible]ski, Stanisław Szkop, Mieczysław Zaremba i Bronisław Kwalik. Rozprawa trwa.

Szajka bandytów zasądzona na więzienie

(S) Przed Sądem Okręgowym w Wadowicach stanęło [illegible] cynicznych bandytów, którzy przy użyciu broni palnej dokonali kilkunastu rabunków na gospodarzy-rzemieślników.

Na ławie oskarżonych zasiedli: Józef Przybylski, Stanisław Chorąży, Stefan Luczek, Jan Jurek i Franciszek Sternala. Oskarżeni przywłaszczali sobie poważną ilość materiałów ubraniowych i nieskończonych jeszcze garniturów w magazynie krawca, Józefa Jagosza w Lanckoronie. Innym razem wpadli oni do [illegible] znaczną ilość [illegible] magazynu Jana Stawowego i zabrali mu poza tym towarem 6 tys. złotych gotówką.

Uwagę wszystkich zwracała na rozprawie sądowej 12-letnia dziewczynka, Zosia Bochenek której bandyci zamordowali matkę podczas napadu na jej ojca, szewca z zawodu. Bandyci zabrali wówczas poważne ilości skór oraz buty. W momencie, kiedy Bochenkowa poczęła bronić swojego jedynego mienia, jeden [illegible] nich wystrzelił, kładąc ją trupem [illegible] miejscu. 12-letni świadek opowiada o napadzie nieslychanie [illegible]gicznie, z całym spokojem i rozwa[illegible] mimo pytań obrony.

Okazuje się, że po jednej z kradzieży matka Sternali oddała napadniętym w bardzo niekorzystnym dla rolników czasie półtora cent[illegible] pszenicy obawiając się by poszkodowani nie złożyli oskarżenia na jej syna.

Sąd biorąc pod uwagę bezczelność sprawców, nagminność ich postępowania w dodatku w czasie bardzo krytycznym dla ofiar-rolników skazał Józefa Przybylskiego na 9 lat, [illegible] Chorążego na 10 lat, Sternalę na [illegible] oraz Luczuka [illegible] po [illegible] lata więzienia.

Sąd Apelacyjny pod przewodnictwem sędziego Kaweckiego zatwierdził wyrok.

Podziękowanie

[illegible] związku z odbywającymi się obecnie wojskowymi zawodami sportowymi Dowództwo Okręgu Krakowskiego składa tą drogą żołnierskie podziękowanie artystom scen polskich, którzy swymi bezinteresownymi występami na imprezie „Noc Wenecka" przyczynili się w znacznej mierze do uświetnienia mistrzostw, będących sprawdzianem tężyzny fizycznej żołnierzy Odrodzonego Wojska Polskiego.

Dowództwo Krakowskiego Okręgu Wojskowego

RADIO

Sobota, 26 VII 1947

[illegible] sygnał, 6.05 gimnastyka, [illegible] dziennik, 6.30 muzyka, 6,50 program bieżący, 6,57 sygnał [illegible] 7.00 muzyka popularna, 7,[illegible] domości, 7,35 muzyka, 7,55 informacje ogólnopolskie, 8,05 skrzynka PCK 8,15 wykład dla nauczycieli, 8,30 koncert [illegible] 11,57 sygnał, 12,00 wiadomości południowe, 12,10 „Melodie ludowe", 12,25 audycja [illegible] egzotyczne, 13[illegible] „Z mikrofonem po kraju", [illegible]10 audycja muzyczna „Wycieczka na Południe", 14.00 aktualia krakowskie, 14,15 muzyka słowiańska, 14,45 „Odpowiadamy na listy", 15.00 muzyka taneczna, 15.20 audycja słowno-muzyczna dla dzieci, 15,40 pieśni, 16.00 dziennik, 16,20 Weber — I koncert klarnetowy, 16,40 skrzynka techniczna, 16,50 informacje gospodarcze, 17.00 „Przy sobocie po robocie" 1830 koncert życzeń, 19,00 „Tu mówi Wybrzeże" 19,15 „Nowe książki", 19,30 recital fortepianowy, 20.00 „Z życia kulturalnego" 20,05 „Kobieta w świecie", 20.10 audycja Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, 20.15 reportaż, 20.25 audycja z cyklu „Pieśń [illegible] idąca poprzez wieki". 20.57 sygnał, 21,00 dziennik, 21,20 „Sprawy i ludzie" 2130 muzyka lekka, 21.45 słuchowisko „Zazdrosny Estramadurczyk" 22,10 wiadomości sportowe, 22,15 muzyka taneczna. 23,[illegible] program na dzień następny, [illegible] „Przy dźwiękach [illegible]" 23.55 wiadomości i sygnał, 24.00 muzyka taneczna z [illegible] hymn [illegible] audycji ogólnopolskich.

Druk. Drukarnia „Wiedza" Nr [illegible] w Chorzowie R 30212

W PARTII PPS

[illegible]

W piątek, dnia 25 lipca br. o godz. 17 — w Domu Partyjnym, Rynek Główny 30 — I p. sala nr [illegible] — odbędzie się konferencja aktywistów PPS MK w Krakowie.

Wszystkie Komitety Dzielnicowe winny wydelegować po 2 przedstawicieli, zaś Komitety Fabryczne, Zakładowe i Koła po 1 przedstawicielu.

[illegible]

DO TOWARZYSZY CHŁOPÓW SOCJALISTÓW

Korzystajcie z porad prawnych naszych Towarzyszy adwokatów:

1) Stanisław Izierski, Kraków, ul. św. Tomasza 22 m 10,

2) Henryk Kulczycki, Kraków, ul. Krowoderska 6,

3) Włodzimierz Gottlib, Kraków, ul. Grodzka 32.

Porad udziela się bezpłatnie za okazaniem legitymacji partyjnej.

Sekretarze PK proszeni są o umieszczenie wykazu adwokatów w lokalach Komitetu oraz podanie powyższego do wiadomości zainteresowanym.

UNIEWAŻNIENIE LEGITYMACJI

Wydział Komunikacyjny przy WK PPS w Krakowie unieważnia skradzione legitymacje partyjne trzech członków Koła PPS Parowozowni i Warsztatów w Krakowie - Płaszowie na nazwiska:

Kopa Piotr, ślusarz parowozowy, nr leg. 12868

Cholewa Władysław — kancelista, nr leg. 7931

[illegible]

Miejski Komitet PPS zawiadamia, że wykupił bilety na komedię „Szkarłatne róże" do Teatru Kameralnego TUR (Scala).

Bilety będą sprzedawane w poniedziałek 28. VII. 47 r. w godzinach rannych, pokój nr. 11, I. piętro.

Obrady aktywu PPS i PPR w miechowskim

(sr.) We wszystkich ważniejszych ośrodkach powiatu miechowskiego odbyły się w niedzielę wspólne zebrania PPS i PPR. Szczególnie liczne zebrania aktywów obu bratnich Partyj odbyły się w Miechowie, Proszowicach i Słomnikach.

W Słomnikach zebranie aktywów odbyło się w lokalu PPS pod przewodnictwem tow. Domagały Władysława (PPR). W dyskusji zabierali [illegible], tow. Ciuśniak — przewod[illegible] MK PPS, [illegible] Witold — [illegible] PPR, Domagała [illegible] Adam, Cicirko Włodzimierz i innych.

Obrady i dyskusja utrzymane były na wysokim poziomie.

Obrady przyniosły w rezultacie możliwości rozwiązania szeregu niezałatwionych problemów lokalnych interesujących obie bratnie partie. Następnie tow. Sroczyński odczytał uchwały i wytyczne Rady Naczelnej PPS w sprawie jednolitego frontu obu partyj robotniczych.

Przed zakończeniem obrad zjawił się na sali nowy starosta pow. tow. Konieczny Jan, którego w serdecznych słowach powitał przewodniczący MK PPS tow. Ciuśniak, po czym starosta Konieczny wygłosił krótkie przemówienie dając wyraz zadowoleniu, że obrady aktywistów PPS i PPR odbywają się w atmosferze wzajemnego porozumienia mającego wielkie znaczenie dla sprawy montowania jednolitego frontu robotniczego tak bardzo koniecznego w dziele utrwalania władzy ludowej w Polsce.

Co, gdzie i kiedy?

W TEATRACH:

TEATR MIEJSKI im Słowackiego — godz. 19-ta — „Romans" Sheldona.

MIEJSKI STARY TEATR — duża sala — godz. 19-ta — „Otello" Szekspira. Mała sala — godz. 19.15 — „Rozdroże miłości" — Jerzego Zawieyskiego.

TEATR KAMERALNY TUR-u (Scala) — godz. 19,30 — „Szkarłatne róże" A. Benedetti z udziałem K. Szuberta.

W KINACH:

Repertuar od piątku 18 lipca 1947:

APOLLO — Lord Jeff

SZTUKA — W górach Jugosławii

UCIECHA — Wesoły Pensjonat

ŚWIT — Bohaterki Pacyfiku

WARSZAWA — Goal

WANDA — Miłość na lekarstwo

GDAŃSK — W OKOWACH LODU

WOLNOŚĆ — POWRÓT O ŚWICIE

Początek seansów: 15.30, 17.30, 19.30, Świt i Uciecha: 15.30, 17,30, 20, pozostałe: 16, 18, 20.

ROZKŁAD DYŻURÓW NOCNYCH I ŚWIĄTECZNYCH W APTEKACH KRAKOWSKICH

Pod Słońcem — Rynek Gł. 42, Pod Barankiem — Mikołajska nr 4; im. św. Teresy — Senatorska nr 5; mgr Zyborskiej — Długa 88; mgr Michalika — Łobzowska 20; mgr Liśkiewicza — Mogilska 16; „Pod Złotym Słoniem — Grodzka nr 17; „Pod Złotym Orłem" — Krakowska nr 9; „Niebieska — Starowiślna 77, „Hygena" — Kalwaryjska 27

DYŻUR LEKARZA - POŁOŻNIKA

Ubezpieczalni Społecznej dnia 2[illegible] lipca: dr Szelc Stanisław — Kopernika 23 — tel. 548-30.

Pod znakiem „Kozicy" i kolejki linowej

Zakopane ma dwie córki, które zrosły się z jego organizmem nierozdzielnie. Jedna mocno już starszawa bo 75 roczek ma właśnie na karku, druga wiele młodsza i na pierwszy rzut oka bar[illegible] pociągająca daje pośrednio [illegible] niezłe dochody Zakopa[illegible].

Pierwsza, choć wiek ma poważny i dorobiła się już chlubnego potomstwa, wcale nie czuje się staro, a wręcz odwrotnie jest pełna werwy i życia, pracując żywo wraz z dziećmi nad rozwojem sportów górskich. Jedna ma tylko wadę ta staruszka [illegible] ie herbem kozicy, wszystko co zaczyna robić stara się ze [illegible] prosta urzędowa drogą [illegible]. Skutek jest natu[illegible] taki, że nic załatwić nie może.

Druga, nim przyszła na świat poprzedziły homeryckie boje, [illegible] Minister[stwo] Przyrody o jej narodziny. Gdy się jednak urodziła wielu jej wrogów polubiło ją bardzo i nabrało do niej żywej sympatii. W herbie nosi wagonik zawieszony na linie w powietrzu. Kolejka linowa, bo ją nazywam drugą córką Zakopanego, może się poszczycić pięknymi wynikami swej pracy. Przewozi obecnie dwukrotnie więcej pasażerów niż przed wojną. [illegible] przewozów wahała się około 28 tysięcy osób. Stało się to dzięki systemowi masowych wycieczek, które zawsze prawie mają w planie wyjazd na Kasprowy Wierch czy Gubałówkę.

Bywają nawet takie dnie kiedy dyrekcja ma poważny kłopot, bo pasażerów zgłosi się 4 tysiące, a maksymalna zdolność przewozowa [illegible] kolejki wynosi 1800 osób. Kolejka, choć sama niezbyt stara, dochowała się już młodego ale najlepsze nadzieje rokującego synka w postaci klubu sportowego pracowników PKL (Polskie Koleje Linowe).

Pierwsza ta starsza córka, zwana popularnie PTT, czyli Polskie Towarzystwo Tatrzańskie zaraz po wojnie wzięła się energicznie do pracy. Toteż już dziś, uruchomiono spalone w Pięciu Stawach schronisko. Niestety, reszta planów, uzupełnienia zniszczonych schronisk stanęła na razie na martwym punkcie.

I tak, są trudności z uzyskaniem pozwolenia — na budowę schroniska na hali Ornak w dolinie Kościeliskiej które zastąpiłoby spalone schronisko na Hali Pysznej PTT nie może również uzyskać pozwolenia na otwarcie schroniska w małym domku istniejącym już na Hali Kondratowej. Tymczasem, na obu tych halach, górale którzy niewiele przejmują się zarządzeniami, otwarli sobie restauracje prosperujące jak dotychczas wcale nie źle. PTT będące jedną z najpoważniejszych organizacji turystycznych w Europie, czeka dalej na pozwolenie.

Synem, który najwięcej przynosi chluby „pierwszej córce Zakopanego" jest bezwarunkowo TOPR (Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe) setki istnień ludzkich uratowanych przez członków tej organizacji jest najlepszym świadectwem jej działalności. Kiedy rozmawiałem z sekretarzem pogotowia, usłyszałem wylew skarg, skierowanych przeciw bezgranicznie lekkomyślnym ludziom, urządzającym dla zabawy, slalmy, lub co gorsza, powodujące swą głupotą, szereg często bardzo nieszczęśliwych wypadków.

Specjalna nagana, należy się [illegible] młodzieżowych. Trzy ostatnie wypadki z których jeden — zakończył się śmiercią młodej dziewczyny, są już nie tylko dowodem nieznajomości warunków, ale najlepszym przykładem braku poczucia odpowiedzialności za własne czyny.— Kilka tygodni temu, mający miejsce wypadek dowiódł tego w stu procentach.

Grupa złożona z kilkudziesięciu dziewcząt wybrała się na wycieczkę w Tatry pod kierownic[twem] [illegible] drodze dwie z nich zabłądziły, od[illegible] się od wycieczki. Tym czasem nauczycielka z resztą dziewcząt zeszła do Zakopanego i nie przejmując się wiele brakiem dwóch swoich uczennic opuściła na drugi dzień Zakopane nie zawiadamiając o wypadku nikogo. Te dwie uczennice, które zabłądziły zaczęły schodzić na przełaj, jak nieszczęśliwie, że obydwie obsunęły się po skałach, ulegając poważnym obrażeniom. Na drugi dzień, odnalazło je Pogotowie Ratunkowe. — Jedna z dziewcząt umarła w zakopiańskim szpitalu.

Dwa inne wypadki, również z wycieczkami szkolnymi, zakończyły się na szczęście bez ofiar, tylko dzięki temu, że w pobliżu znajdowali się turyści, którzy znając warunki tatrzańskie nie dopuścili do wykonania przez nauczycieli zamierzonych planów.

Pogotowie nawołuje do korzystania z zawodowych przewodników tatrzańskich, gdyż grupy, którymi nie kierują obeznajomieni z górskimi warunkami turyści mają bardzo duży procent nieszczęśliwych wypadków.

Drugim poważnym kłopotem TOPR to sprzęt ratowniczy, w wielu wypadkach zniszczony już i przestarzały, potrzebujący uzupełnienia.

Podobno jednak, szwajcarski związek alpinistów obiecał dostarczyć coś niecoś. A może jakieś subwencje większe wzmocnią poważnie nadwątloną kasę organizacji, której hasłem jest ratować życie ludzkie? (LAK)

Pierwszy powojenny numer „Taternika"

(Lak) Ukazał się w sprzedaży pierwszy powojenny numer miesięcznika „Taternik".

Pismo to jest organem klubu wysokogórskiego PTT. Pierwszy numer daje skondensowany rzut na dzieje taterników w czasie wojny z bogatą choć jeszcze niestety nie kompletną listą strat taternictwa polskiego.

Godne uwagi jest piękne wspomnienie alpejskie pióra J. S. M. H[illegible]dukiewicza. Wyliczenie świeże[illegible] bytych ścian w Tatrach i kroniki dopełniają całości.

Cieszymy się że pismo to zapełniło dotkliwą lukę w naszym piśmiennictwie fachowym. Jedną jego wielką wadą jest nieco za wysoka jak na dzisiejsze warunki cena (200 zł

Budujemy socjalistyczny ośrodek szkoleniowy

OMTUR jest w trakcie budowania socjalistycznego ośrodka szkoleniowego im. St. Dubois'a w Otwocku koło Warszawy. Ośrodek ten będzie centrum kulturalnego, socjalistycznego i sportowego życia naszej młodzieży.

Prace posuwają się naprzód. Sześć [illegible] jest już odremont[owanych], restauracja kilku dalszych w toku. Wspaniały budynek jest zarazem omturowskim muzeum, gdy[illegible] nagrody sportowe zdobyte przez zawodników-omturowców pojedyncze egzemplarze bogatej gałęzi wydawnictwa, poza tym dane statystyczne, dotyczące Organizacji. Mamy tu również obfitą bibliotekę, a obok wzorowo urządzoną czytelnię.

Wszystko czyściutkie, bezpretensjonalnie eleganckie robi na każdym przybytym mile wrażenie. Nie[illegible] dal nowo wybudowana olbrzymia sala teatralna gdzie nie dawno odbywał się I Powojenny Ogólnopolski Zjazd OMTUR.

To są fragmenty tej gigantycznej pracy i rezultatów tej pracy, jakiej podjęła się organizacja. [illegible] Fragmentami przyszłości są [illegible] wspaniały basen pływacki, stadion sportowy, okolony wieńcem trybun i... wiele, wiele innych projektów, czekających realizacji.

Na tempo pracy wpływa brak pieniędzy.

Ostatnia Krajowa Odprawa zaakceptowała projekt Komitetu Centralnego wypuszczenia cegiełek na rozbudowę SOS i prace te są już w pełnym toku. Pos[illegible] w torer[illegible] twarze partie cegiełek a jednocześnie na skalę centralną rozpisano łańcuch prasowy. Do kasy Komitetu wpływają już pierwsze sumy od samych omturowców [illegible] aby nadać sprawie tej należyty rozmach.

W akcji tej nie może zabraknąć i nie zabraknie ani jednego Komitetu, Koła, ani jednego członka OMTUR. Duża rozpiętość cen poszczególnych cegiełek (od 500—10.000) pozwoli aby znalazły się one wszędzie, wywieszone na honorowym miejscu, jako dowód wypełnienia swego obowiązku wobec ośrodka. Ale udział nasz w akcji cegiełek nie może ograniczyć się do samego kupienia „cegiełki". Omturowiec lub Koło które wykupiło cegiełkę nie może spocząć na laurach.

Z cegiełką naszą musimy dotrzeć wszędzie. Przede wszystkim do towarzyszy partyjnych, piastujących kierownicze stanowiska w spółdzielczość itp.

Starsi towarzysze niewątpliwie docenią znaczenie tej akcji i dat[illegible] ków na ten cel nie odmówią.

Pamiętajmy, że od inicjatywy i przedsiębiorczości zależy wysokość uzyskanej sumy, że dla wysokości tych sum nie ma granic, jak nie ma ich dla naszego młodego entuzjazmu.

Następnie musimy trafić na zakłady pracy i spowodować wykupienie cegiełek przez instytucje, zespoły robotnicze i pracownicze.

Akcja ta trwać będzie do końca tego roku i musi przynieść takie sumy, by Organizacja była dumna ze swego ośrodka.

J. Bzdek.

Święto Odrodzenia w Jarosławiu

JAROSŁAW (Siemir). W [illegible] dzień [illegible] zorganizował Komitet Obywatelski ze [illegible] ow. mgr Tkaczem, [illegible] Jurkiewi[illegible] przewodn. [illegible] Rady Zw. Zaw. tow. Olearczykiem i in. na czele, zbiórkę delegatyj i organizacyj na Rynku po czym odbył się wieczorny capstrzyk orkiestr na ulicach miasta.

Rano 22 bm. odbyło się uroczyste nabożeństwo na obszernym placu przed kościołem, gdzie zgromadziły się tysiące mieszkańców z przedstawicielami władz, stronnictw demokratycznych i organizacyj społecznych ze sztandarami, wojskiem PW. i młodzieżą na czele.

Następnie odbyło się masowe zebranie obywatelskie na Rynku z przemówieniami czołowych obywateli na temat Wielkiego znaczenia przełomu dziejowego, jakiego dokonał Manifest Lipcowy PKWN-u.

Z kolei odbyła się defilada wojska i organizacyj społecznych przed zebranymi na trybunie przedstawicielami władz państwowych i stronnictw politycznych. Po południu w parku miejskim miała miejsce wielka zabawa ludowa przy muzyce wojskowej. Na nowym stadionie JKS-u rozegrano zawody piłkarskie między mistrzowską drużyną kręgu przemyskiego JKS-em, a miejscową drużyną robotniczą [illegible] K S-e[illegible] się zabawa [illegible].

Miasto było przybrane odświętnie zielenią, godłami państwowymi i sztandarami.

CZŁONKOWIE PARTYJ ROBOTNICZYCH W SZEREGACH TUR-u!

Listy z Limanowej

Brak mieszkań i mieszkańców

(A) Limanowa to miasteczko zniszczone wojną, cierpiące na brak mieszkań... i na brak mieszkańców. Jest ich obecnie 1,800 a przed wojną liczba ta sięgała 6 tysięcy.

Mimo to miasteczko żyje własnym, organizującym się na każdym odcinku życiem. Jest to przecież centrum powiatu — jego mała stolica.

W ciągu roku szkolnego pełno jest wszędzie młodzieży — bo Limanowa ma dwie szkoły średnie gimnazjum i Państwową Szkołę Leśną, którą ze względu na niewielką liczbę takich szkół w Polsce traktuje się ze szczególną uwagą.

W miesiącach wakacyjnych w salach wykładowych małego odnowionego budynku otwarta jest wystawa prac uczniów. Jest to wystawa niezwykle ciekawa i bogata. W osobnych salach eksponaty rozdzielone są według przedmiotów nauczania. Od wypracowań szkolnych z literatury do pomysłowych ilustracji do „Pana Tadeusza", przez zielniki, kolekcje [illegible], próbek drzewa przechodzimy do przedmiotów specjalnie interesujących leśnika.

Są tutaj modele szkółek drzewek, rybnych, pomiarowych modeli tartaku i pomieszczeń na wszelkiego rodzaju „owoce lasu" jak żołędzie, szyszki, orzeszki bukowe. Uczniowie nie tylko włożyli wiele pracy w przygotowanie i urządzenie tej wystawy. Widać tu przede wszystkim dużo pomysłowości, której nie powstydziłaby się wystawa nawet których najlepszych krakowskich.

Uczniowie, którzy przyjeżdżają tu na naukę mają zapewnione mieszkanie i utrzymanie w internacie szkolnym, mieszczącym się w dawnym dworze, otoczonym pięknym parkiem. Chociaż budynki są trochę zniszczone, to jednak projektowane przez kierownika szkoły inż. Kowalskiego — remonty przekształcą szkołę leśną na wzorowy ośrodek dostarczający leśnictwu wyszkolonych młodych fachowców.

Wiadomości sportowe

Piłkarskie zawody Wojska Polskiego

W dniach 21 i 22 bm. odbyły się w ramach wojskowych mistrzostw Okręgu Krakowskiego zawody piłkarskie.

Udział w zawodach wzięły 4 drużyny piechota, [illegible], artyleria i sztab. W pierwszym dniu zawodów po przemówieniu płk. Kasiji oraz odegraniu hymnu państwowego przystąpiono do rozgrywek.

Wyniki padły następujące: piechota — [illegible] 3:2 (4:1), artyleria — sztab 6:3 (1:3).

Dnia 22. odbyły się spotkania na boisku Garbarni: artyleria—[illegible] 3:1 (4:1), piechota—sztab 3:3 (4:4).

Głuchoniemi grają w piłkę nożną

(P) W ubiegły wtorek odbyły się Międzymiastowe zawody piłkarskie głuchoniemych Krakowa z Poznania, zakończone remisowym wynikiem 3:3 (2:2). Dla Krakowa bramki zdobyli Kucharczyk (2) i Malarz (z karnego); dla gości zaś Wlodarczyk (2) i Burakowski.

Zawodnicy stojący na [illegible] poziomie artystycznym [illegible].

Zarząd KS Głuchoniemi (Kraków) składa na tym miejscu podziękowanie KS Wieczysta za bezinteresowne wypożyczenie sprzętu oraz KS Cracovii za równie bezinteresowne oddanie boiska [illegible].

AKS Chorzów — Cracovia

(P) W dalszych walkach o wejście do extra klasy w piłce nożnej odbędą się w niedzielę 27 bm. o godz. 18,15 nadzwyczaj interesujące zawody pomiędzy chorzowskim AKS-em a Cracovią na jej własnym boisku. Ze względu na doskonałą formę obu drużyn mecz zapowiada się bardzo interesująco

Wiadukt pod Chabówką odbudowany

(S) W Chabówce odbyła się uroczystość poświęcenia i oddania do użytku odbudowanego po wojnie zniszczonego wielkiego żelazno-betonowego wiaduktu drogowego nad linią kolejową w Chabówce o długości 98 mtr.

W uroczystości wzięli udział: wicewojewoda Kołecki, naczelnik Wydziału Komunikacyjnego inż. Placzyński, starosta powiatu nowotarskiego ob. Leja i wicestarosta [illegible] dowy z inż. [illegible] w charakterze wszystkich współpracowników. Przybyli również przedstawiciele Wojska, partyj politycznych, miejscowych władz samorządowych i instytucyj.

Aktu poświęcenia dokonał ks. kanonik Zdebski, proboszcz Rabki. Po sprawozdaniach kierownictwa budowy i przemówieniach okolicznościowych wicewojewoda przeciął symbolicznie wstęgę i liczne oczekujące po obu stronach wiaduktu samochody i motocykle ruszyły przez odbudowany wiadukt.

Z kolei odbyła się w Kierownictwie Budowy przy udziale przedstawicieli władz wieczornica dla robotników, na której w swobodnym i m[illegible] nastroju spędzono kilka godzin.

Banknot zwyciężył złoto obiegowe

W początkach XVIII stulecia żył w Anglii młodzieniec nazwiskiem John Law. Mało zapewne ludzi wie, kim młodzieniec ten był i co zawdzięczamy jego niepospolitemu talentowi. — Ojciec Johna Law był złotnikiem i zegarmistrzem, jednym z niewielu, tych podówczas cenionych, rzemieślników, którzy znali sztukę konstruowania instrumentów do mierzenia czasu.

„DETRONIZACJA" ZŁOTA

John Law często przebywał w pracowni swego ojca, gdzie miał możność oglądania i bawienia się świecącymi krążkami z cennego metalu — złota. Złoto właśnie stało się przedmiotem jego rozważań. Kiedy podrósł i ukończył szkołę, postanowił wprowadzić w życie swoje wielkie plany, którymi było „zdetronizowa-[illegible]".

Od niepamiętnych czasów było złoto głównym uznawanym przez cały świat środkiem płatniczym. Posiadało ono wartość samo w sobie, jako cenny i rzadki metal i przez to było miernikiem wartości innych towarów, które ludzie między sobą wymieniali. Niegdyś w starożytnej Asyrii podstawą życia gospodarczego był handel wymienny. Po prostu o oznaczonym czasie w oznaczonym miejscu, zbierali się ludzie i wymieniali pomiędzy sobą — przedmioty i towary, które w danej chwili były im konieczne lub [illegible].

Taki stan rzeczy nie mógł trwać jednak długo, niezawsze bowiem towary proponowane do wymiany odpowiadały potrzebom strony. Wówczas, z biegiem lat a może nawet i stuleci weszło w użycie złoto, i od tego czasu, stało się ono niepodzielnie miernikiem wartości innych towarów.

ZŁOTO — JEDYNYM MIERNIKIEM WARTOŚCI

Poszczególni władcy, chcąc uregulować handel oraz wartość nabywczą cennego kruszcu, bili monety ze złota najczęściej w kształcie krążków z wytłaczaną na nich podobizną swego oblicza. — W starożytnym Rzymie posługiwano się już w życiu codziennym złotymi monetami o oznaczonej wartości. Pieniądz złoty stał się wówczas jedynym środkiem płatniczym całego cywilizowanego świata. Nie było jednak wtedy mowy o jakiejkolwiek racjonalnej polityce monetarnej.

W średniowieczu a nawet i później złote monety bili w nieograniczonej ilości nie tylko monarchowie, ale i bogaci panowie feudalni. Złota moneta nie była w żaden sposób kontrolowana i nie była ograniczona w swym obiegu. Częstokroć za monety francuskie nabywało się towary w Anglii, we Włoszech czy w Niemczech i odwrotnie. Złoty pieniądz miał prawo obywatelstwa wszędzie bez względu na to z jakiego kraju pochodził. W związku z tym wiele państw, a w szczególności Anglia i Holandia, których kontakty handlowe docierały do najodleglejszych zakątków świata, zyskały sobie w ten sposób wielkie bogactwa oraz mogły podnieść stopę życiową swych obywateli.

Tak właśnie wyglądała sytuacja na rynku monetarnym świata w początku XVIII w., w chwili, gdy rozpoczął swoją działalność John Law.

PIERWSZY PIENIĄDZ PAPIEROWY

Law, po wieloletnich studiach w dziedzinie handlu i gospodarki postanowił zreformować sytuację pieniężną. Stworzył on koncepcję następującą: Złotą monetę można zastąpić papierowym banknotem i ugruntować jego wartość oraz siłę nabywczą przez zgromadzenie w jednej ręce wielkiej ilości cennego materiału, która by była gwarancją wartości będących w obiegu banknotów.

Nadto Law postanowił ograniczyć prawo produkowania banknotów dla jednej wielkiej instytucji państwowej, której pieniądze byłyby jedynym prawnym środkiem płatniczym.

Law, pragnąc zrealizować swoją ideę, udał się do Paryża i tam pozyskał dla swych planów młodocianego Ludwika XV, oraz jego dwór. Przez krótki czas John Law, jako francuski minister finansów stojąc na czele Banku Narodowego — triumfował i przeprowadzał swą reformę. Paryż entuzjazmował się nową formą pieniędzy. — Tysiące banknotów znajdowało się w biegu. Po raz pierwszy w dziejach ludzkości nabywało się cenne towary za, zdawałoby się mogło, bezwartościowy papier.

ZAMIESZKI WALUTOWE WE FRANCJI

Tymczasem Law gromadził w swym Banku złoto, które miało być gwarancją wartości obiegowych papierów. Krótko jednak trwała akcja Johna Law. Ludzie byli zbyt przywiązani do złota, zbyt nieufnie odnosić się zaczęli niebawem do pieniędzy papierowych. Po kilku miesiącach wybuchły w Paryżu zamieszki.

John Law, aby ratować życie przed oszalałym tłumem, podburzonym zresztą przez wrogów nowego systemu, musiał uciekać z Paryża. Po latach zmarł w nędzy zapomnieniu, opuszczony przez ludzi i zawiedziony w swych planach, na dobrowolnym wygnaniu we Włoszech.

BANKNOT ZWYCIĘŻYŁ

Koncepcja jego jednak nie umarła. W kilkadziesiąt lat potem wraz ze sztandarami Wielkiej Rewolucji opanowała system pieniężny i obaliła niepodzielnie panującą od stuleci monetę ze złota.

A. Sz.

Jak Pendergast poparł Trumana

Nieograniczone możliwości wyborcze w USA

Historia będzie miała trudne zadanie w osądzeniu roli, jaką odgrywa obecny prezydent USA — Harry Truman. Nie jest on wybitną indywidualnością na miarę Lincolna czy Franklina Roosevelta. Człowiek z natury chwiejny, prowadzi również chwiejną politykę, pełną niespodzianych wolt Polityka ta nie jest wyłącznie jego dziełem. Prezydenta otaczają ludzie, którzy z ukrycia kierują polityką amerykańską.— Ludzie ci wywierają ogromny wpływ na Trumana. Po prostu można przypuszczać, że mają go w ręce. Dlaczego tak jest, wyjaśnia to Harold Ickes, dawny minister spraw wewnętrznych i „człowiek Roosevelta", który ustąpił z gabinetu Trumana.

13 LAT TEMU

Ickes sformułował ostatnio sensacyjne oskarżenie pod adresem Trumana. Udowadnia on mianowicie, że w czasie wyborów w roku 1934 nieznany wówczas polityk Harry Truman został wybrany do senatu dzięki „wyborczej maszynie" osławionego Pendergasta w Kansas — City w stanie Missouri.

Nazwisko Pendergasta rzuca ponury cień na całą sprawę. — Jim Pendergast znany był w owym czasie jako wszechwładny „boss" (patron) partii demokratycznej Missouri. Przez 30 lat „maszyna Pendergasta" — rządziła wszechwładnie w Kansas — City wybierając tylko ludzi wygodnych dla „wielkiego Jimma" i tych, którzy stali poza nim. Korupcja, terror wyborczy, bezwzględność organizacji Pendergasta przewyższająca wyczyny takich instalacyj jak Tammany Hull w Nowym Jorku, „maszyny Hague'a w Jersey" i „maszyny Kelly'ego w Chicago". Kierownicy tych organizacyj decydowali, a może nawet i decydują obecnie w St. Zjednoczonych o wynikach każdorazowych wyborów.

WIELKI JIM DZIAŁA

W roku 1934 w Stanie Missouri wszelkie szanse zostania senatorem miał John Cochran, człowiek bezkompromisowy i twardy, który nie odpowiadał maszynie Pendergasta. Przeciwstawiono mu więc skromnego adwokata Harry Trumana. I Harry Truman wygrał wybory i wszedł do senatu, by w 11 lat później — wejść „fuksem" do Białego Domu. Na Cochrona głosowali, jak wynika z obliczeń, wszyscy wyborcy z wyjątkiem mieszkańców Kansas — City. Przewaga jego nad Trumanem wyniosła 40.000 głosów. Ale nagle okazało się, że akurat Kansas — City jak mur stanęła za Trumanem, przynosząc mu aż 40.812 głosów. Cochran otrzymał dosłownie 107 głosów.

CUD W KANSAS — CITY

Jak Jim Pendergast dokonał tego, co później nazywano ironicznie „cudem w Kansas — City"? „Wielki Jim" po prostu głosował tak zwanymi martwymi duszami. Na listach uprawnionych figurowali ludzie, którzy w ogóle nigdy nie istnieli lub też dawno umarli. Agenci Jima głosowali za całe setki martwych wy[illegible]

Wyszło to na jaw dopiero 10 lat później. W roku 1944 przyjaciele Cochrana uzyskali wreszcie zgodę rządu na wszczęcie śledztwa w sprawie osławionych wyborów. Sprawdzono listy i stwierdzono, że w pierwszym obwodzie miasta rzeczywiście uprawnionych do głosowania było 8.462 osób, a za Trumanem padło — 17.485. To samo w drugim i trzecim obwodzie.

Co więcej? Wyszło na jaw, że w roku 1940 — Truman znowu wszedł do senatu z Kansas — City większością już tylko 7.000 głosów nad gubernatorem Starkiem. Maszyna Pendergasta — stwierdza Ickes — i jej upiorni wyborcy poparli znowu swego człowieka.

WDZIĘCZNOŚĆ PREZYDENTA

Śledztwo ciągnęło się przez czas dłuższy i wreszcie prokurator wobec niezbitych faktów wydał polecenie aresztowania tylko mniejszych jednakże przestępców Zostali oni uwięzieni, ale gdy Truman został prezydentem — udzielił natychmiast amnestii aresztowanym agentom Pendergasta, — którzy pełnili obowiązki członków komisji wyborczej. Sekretarz prezydenta Ross miał wiele kłopotów z wytłumaczeniem nagłego uwolnienia głównego komisarza wyborczego Fr. Rayna.

Tyle Ickes! Nie można twierdzić, że Truman brał udział w tych machinacjach. Znając go jako osobiście uczciwego człowieka należy przypuszczać, że ograniczył się do biernej roli senatora z Kansas — City. Mimo to upiór Pendergasta jest potencjalną groźbą, która wisi jak miecz Damoklesa nad głową prezydenta. Ci, którzy inscenizowali „cud z Kansas — City" mogą pewnego pięknego dnia wywlec całą sprawę, by szantażować czy politycznie „kończyć" prezydenta, o ileby stał się dla nich niewygodnym.

Jest to zresztą wewnętrzna sprawa Ameryki. Nam chodzi o coś innego. Pocóż rzucać gromy na metody wyborcze w innych częściach świata, gdy u siebie w domu toleruje się i korzysta z usług Pendergastów, Kellych, Hagueych!

Sąd Grodzki w Krakowie O.I.
Sygn. 1 2 Zg. 203/47
dnia 4. lipca 1947 r.

Zarządzenie postępowania o stwierdzenie zgonu

1. Maria Lichtig ur. 20. X. 1897 w Krakowie, córka Daniela Sonenscheina i Pauliny z Rostalów,
2. Gerda Lichtig ur. 12. IV 1923 w Krakowie, córka Abrahama i Marii Lichtig z Sonenscheinów,
3) Joanna Lichtig, ur. 1. V 1930 r. w Krakowie, córka Abrahama i Marii Lichtig z Sonenscheinów, zostali w sierpniu 1942 wywiezieni do Bełżca, gdzie mieli zginąć.

Gdy wobec tego jest prawdopodobnym, że wymienieni ponieśli śmierć, zarządza się na wniosek dra Samuela Lichtiga postępowanie o stwierdzenie zgonu, a zarazem ogłasza się wezwanie, aby do 1 miesiąca od tego ogłoszenia udzielono Sądowi wiadomości o zaginionych. Po upływie tego terminu i po przeprowadzeniu dowodów Sąd orzeknie ostatecznie o wniosku.

Sędzia Grodzki:
PAPIEŻ mp.